

POVODŇOVÝ SPECIÁL: Jak získat potřebnou pomoc?

Str. 20 - 27

Klíčové je přežít zimu,
pomůžou dotační
programy, slibuje ministr
pro místní rozvoj Petr
Kulháněk

Kompletní přehled
možností, kde a jak žádat
o konkrétní finanční
podporu

Jak pomáhá IROP a další
dotační programy proti
živelným pohromám

Prostředků z EU bude po roce 2028 méně: rozhovor s vrchním ředitelem Sekce koordinace evropských fondů na MMR Stanislavem Schneidrem

SOCIÁLNÍ SLUŽBY: kde a jak pomáhají evropské dotace, rozhovor s odbornicí Ivou Holmerovou, příklady dobré praxe

POVODŇOVÝ SPECIÁL: rozhovor s ministrem Petrem Kulhánkem, přehled pomoci a finančních možností, podpora IROP

Milí čtenáři,

čas adventu je dobou klidu, očekávání a lidské blízkosti, kdy hledáme chvíle, abychom byli se svými nejbližšími. Přesto je toto období i připomínkou, že ne všichni mají tu možnost prožít Vánoce v bezpečí, teple domova a v kruhu rodiny. A právě o tom je aktuální vydání našeho časopisu. Na následujících stránkách se věnujeme příběhům pomoci. Připomínáme, jak důležitá je podpora nejen během krize, ale i v časech obnovy. Vracíme se k následkům letošních ničivých povodní a ukazujeme, jak díky evropským fondům pomáháme obcím i lidem vrátit život do starých kolejí. Snad společně dokážeme proměnit smutek a zoufalství v nové začátky.

Velký prostor věnujeme i sociálním službám, které denně zlepšují život tisícům lidí – seniorům, hendikepovaným či rodinám v obtížné situaci. Advent je přece ideální dobou k tomu, abychom se zastavili a podívali se kolem sebe. Možná právě ve vašem okolí někdo potřebuje pomocnou ruku, vlídné slovo nebo prostě lidské pochopení.

Rádi bychom vás také pozvali na konferenci Regiony 4.0, kterou pořádá Centrum pro regionální rozvoj 4. prosince v Praze. Bude to příležitost se zamyslet nad budoucností našich regionů – a především nad tím, jak je dál rozvíjet ve prospěch nás všech.

Vánoce nejsou jen o světylkách, dárkách a tradičních kolečkách. Jsou o naději, solidaritě a laskavosti. Za celý redakční tým Vám přeji krásné svátky, naplněné radostí a láskou.

Bavte se!

Marek Roll, šéfredaktor

Časopis Regiony nás baví • Vše o regionální podpoře a evropské dotační politice

Vychází 4× ročně • Vydává: Centrum pro regionální rozvoj České republiky, U Nákladového nádraží 3144/4, 130 00 Praha 3, IČ 04095316 • Číslo 39 - prosinec 2024 • Časopis je distribuován bezplatně na území ČR. • Šéfredaktor: Marek Roll • Redakce: Markéta Reedová, Libor Akerman, Pavel Borský, Lucie Johová, František Novák • Kontakt na redakci: media@cr.cz • Vytvořeno: ve spolupráci s grafickým studiem Propaganda Art & Design, s. r. o. • Tisk: Label s. r. o., Kutná Hora • Fotografie: foto str. 22 – HZS Olomouckého kraje • Evidenční číslo MKČR: E 20685.

Spolufinancováno
Evropskou unií

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Centrum
pro regionální rozvoj
České republiky

Centrum robotiky v žateckém klášteře kapucínů

Klášteř kapucínů v Žatci ze 17. století nově slouží díky evropským penězům jako víceúčelové zařízení především pro děti a mladé. Umožňuje jim vzdělávat se v technických a přírodovědných oborech, pracovat s moderními technologiemi a rozvíjet jejich dovednosti mimo školní výuku po praktické i teoretické stránce. Vedle centra robotiky teď bývalý kapucínský klášter nabízí prostory pro setkávání místních spolků a organizací a také pro poskytování sociálních služeb. Slavnostní otevření zrekonstruovaného kláštera proběhlo koncem září, což bylo spojené s oslavou 1. výročí zápisu Žatce na Seznam světového dědictví UNESCO.

Památník generála Pattona v Plzni získá nové prostory

Plzeň zahájila rekonstrukci chátrající budovy na Klátovské 19, jejíž součástí jsou i architektonicky cenné interiéry od Adolfa Loose. Do objektu, který je prázdný od roku 2002, přestěhuje muzeum Patton Memorial Pilsen a vytvoří v něm zážitkovou expozici k tématu osvobození západních Čech spojeneckými vojsky. Muzeum v novém objektu získá větší prostory a dostatečné depozitáře. Ve dvoře bude umístěn třicetitunový tank Sherman, největší muzejní exponát, jež Plzeň daroval vnuk generála Pattona. Město v rámci objektu také trvale zpřístupní památkově chráněné Loosovy interiéry.

Stěhujeme se!

Od ledna 2025 najdete pražskou centrálu a územní pracoviště pro Středočeský kraj Centra pro regionální rozvoj na nové adrese. Přesouváme se do budovy **Art Gen Office Gallery, Argentinská 420/4, 170 00 Praha 7 Holešovice.**

Právě tady chceme společně růst, potkávat se s vámi a posouvat naši práci dopředu. Přesně to totiž státní správa potřebuje.

Připravme se: Prostředků z EU bude po roce 2028 méně

Vrchní ředitel Sekce koordinace evropských fondů na Ministerstvu pro místní rozvoj Stanislav Schneider vysvětlil, že od roku 2028 bude nutné začít využívat evropské prostředky efektivněji, protože jich pravděpodobně bude výrazně méně. Na změnu situace je potřeba se důkladně připravit, určit si priority a shodnout se na všech úrovních, co z evropských peněz podpořit.

- **Jaký je aktuální stav čerpání evropských dotací?**

V aktuálním období máme vyčleněno 527 miliard korun. „Pod smlouvou“ je aktuálně více než 41 procent všech prostředků, které máme k dispozici. Což znamená 219 miliard korun. Příjemcům už bylo vyplaceno 12,4 procenta celkového objemu prostředků. Musím zdůraznit, že se jedná o jedny z nejvyšších čísel v rámci celé EU. Nyní jsme v tomto parametru čtvrtí. Pro kontext je na místě uvést, že historicky

máme v období 2021 až 2027 k dispozici nejvíce prostředků přidělených jako Česká republika, pokud započítáme i Národní plán obnovy.

- **Naučila se Česká republika využívat evropské fondy politiky soudržnosti, které jsou určeny na vyrovnávání rozdílů mezi regiony?**

Rád říkám, že jsme se od vstupu České republiky do EU v roce 2004 naučili fondy velmi dobře čerpat. Ne vždy

jsme v minulosti vyčerpali celých sto procent. Nyní ale už dlouhodobě patříme ke špičce. Za to patří všem velké poděkování. Zejména příjemcům, protože to jsou ti, kteří konkrétní projekty připravují a realizují. Ale také kolegům z řídicích orgánů, tedy lidem z ministerstev, ale i partnerům z řad krajů, měst a obcí. V neposlední řadě je dobré čerpání vizek práce týmu Národního orgánu pro koordinaci, který funguje v rámci MMR.

Základní principy pro čerpání prostředků EU zůstávají stejné. Mezi klíčové řadím hlavně princip partnerství – do debat a systému řízení jsou zapojena jak ministerstva, tak i regionální a další partneři. Kultivaci nakládání s veřejnými zdroji v ČR napomohlo i výraznější uplatnění projektového a finančního řízení. Musíte vědět, čeho chcete dosáhnout realizací projektu a také do kdy. To vidím jako největší benefit evropských fondů pro Českou republiku. Nicméně prostor pro zjednodušování čerpání prostředků tu pořád je.

- **Jaká je budoucnost politiky evropských fondů a co to znamená pro Česko?**

Evropské fondy aktuálně představují zhruba 40 procent investičních výdajů státního rozpočtu. Závislost na nich je

Mgr. STANISLAV SCHNEIDR

vrchní ředitel Sekce koordinace evropských fondů, mezinárodních vztahů a cestovního ruchu na Ministerstvu pro místní rozvoj ČR. Na FSV UK vystudoval ekonomii a západoevropská studia. Působil jako ministerský rada a následně na diplomatické pozici (2005–2012) v rámci Stálého zastoupení ČR při EU.

V roce 2014 vedl Odbor fondů EU na Magistrátu hl. m. Prahy, jako vedoucí oddělení (2014–2015) pracoval na Úřadu vlády ČR. Pracoval také 7 let pro společnost Škoda Auto jako odborný koordinátor vnějších vztahů.

poměrně velká. Je velmi pravděpodobné, že prostředků bude v následujících rozpočtových obdobích výrazně méně. V minulosti došlo k fragmentaci podpory. Sice byly stanoveny priority, kam by měly prostředky jít, ale pak se to na politické úrovni roztříštilo a celkový efekt nebyl takový, jakého šlo prostřednictvím daného objemu peněz dokázat. Tomu by bylo dobré se do příštího období vyvarovat. Když to řeknu zjednodušeně, už nepůjde vše financovat z fondů EU. Každý bude

muset zvážit nejen rozsah a cíl investice, ale i způsob financování. Pokusit se zapojit více zdrojů a nespoléhat se jen na EU.

• **Jak by budoucí strategie měla podle vás vypadat?**

Musíme si uvědomit, že se připravujeme na období 2028 až 2035. To znamená strategii pro několik dalších vlád. Nechci však nyní odhadovat, o kolik méně prostředků bude mít Česká republika k dispozici, protože by

to bylo věštění z křišťálové koule. Měli bychom zejména vědět, do jakých oblastí chceme investovat. A také to, jaká část půjde skrze ministerstva a jaká část prostřednictvím regionů a měst. Dalším důležitým aspektem je to, co bude možné financovat tzv. finančními nástroji. To znamená nastavit efektivněji finanční nástroje, což mohou být úvěry, záruky a další mechanismy a určit instituce, které je budou spravovat. Umím si představit v této roli například Národní rozvojo-

vou banku, pokud bude dostatečně vybavena z hlediska zdrojů a personálních kapacit.

- **Jaké jsou klíčové milníky pro přípravu čerpání dotací po roce 2027?**

Klíčový milník na úrovni EU bude podzim příštího roku, kdy má nová Evropská komise zveřejnit návrh víceletého finančního rámce EU, což je vlastně unijní rozpočet na sedm let. V tomto ohledu je zajímavé, že v ČR rozpočtuujeme na rok a máme střednědobé výhledy na tři roky. Unie to dělá na sedm let dopředu, což dává určitou finanční jistotu a stabilitu. Finanční rámec už

bude obsahovat návrh základních priorit EU z pohledu Evropské komise, na kterých se následně budou muset shodnout členské státy a Evropský parlament. MMR by mělo okolo poloviny příštího roku předložit vlastní strategický výhled a rámec politiky soudržnosti po roce 2027. Pokud bych to zjednodušil, tak by tam mělo být uvedeno, kam mají v Česku směřovat prostředky z evropských fondů v období po roce 2027. Výhled by měl obsahovat i návrh jejich rozdělení mezi jednotlivé oblasti, jako je dopravní infrastruktura či udržitelná mobilita, energetické úspory, digitalizace či sociální oblast, vzdělávání a další.

- **Jak jsou do příprav zapojeni partneři a jaká je role obcí, měst a regionů?**

Samozřejmě výhled nechceme vytvářet z ministerstva od stolu. Komunikujeme se zástupci zastřešujících organizací všech úrovní veřejné správy, jako jsou Asociace krajů, Svaz měst a obcí, Národní síť místních akčních skupin. Sbíráme podněty také od dalších subjektů jako Hospodářská komora, Svaz průmyslu a dopravy nebo od Vládního výboru pro strategické investice.

Zohledňujeme i velké množství různých strategií, jako je nově schválená Hospodářská strategie a další. Se všemi těmito partnery se snažíme nalézt společného jmenovatele i se zohledněním priorit předchozích vlád.

- **Na co by se měly využívat finanční nástroje?**

Jako příklad může posloužit podpora podnikání. Stát například může dávat záruky na riskantní podnikatelské projekty. Úvěrovat by to mohly komerční banky a získat podporu i v soukromém sektoru. O míře podpory diskutujeme i s ekonomy z Národní rozpočtové rady, kteří by nám měli přiblížit výhled veřejných financí do roku 2035.

- **Jak se díváte na snížení počtu operačních programů?**

S menším objemem peněz nemá smysl mít stejný nebo vyšší počet operačních programů. Mohly by například vzniknout jen tři nebo čtyři podle evropských fondů. Dá se ale udělat jen jedna kvalitní strategie a neřešit vůbec operační programy. Důležité je si říct, co chceme s pomocí evrop-

ských peněz do roku 2035 změnit a jak to budeme realizovat na strategické i operativní úrovni.

- **Co se v minulých letech podařilo z evropských peněz nejlépe financovat a může to sloužit jako pozitivní příklad do dalšího období?**

Nezpochybnitelně to bude dopravní infrastruktura nebo udržitelná mobilita. Její fungování je nutnou podmínkou pro cokoliv dalšího. To znamená zlepšení dopravní dostupnosti ve všech krajích. Dá se říct, že se doba dojezdu do krajského města díky evropským fondům zkrátila. Dalšími dobrými příklady jsou například snížení škodlivých emisí, energie-

tické úspory jak ve firemním sektoru, tak v oblasti bydlení nebo modernizace a dostupnost zdravotní péče.

- **Jak vnímáte v současnosti politiku Green Dealu? Změna z firemního prostředí zaznívají námitky, že je třeba ji rozvolnit.**

Číslo napovídají, že Evropa v globální ekonomické hře ztrácí. Před několika lety EU tvořila zhruba třetinu globálního HDP, nyní to je někde okolo 17 procent. Potřebujeme mít v Evropě firmy a investory, kteří budou přispívat do rozpočtu celé unie. Zásadní z hlediska konkurenceschopnosti evropských firem jsou ceny energií. Energetický

trh je v rámci EU velmi roztržštěný. Klíčová je také celková deregulace a snížení administrativní náročnosti. Pokud se vrátím ke Green Dealu, pojďme se bavit o tom, zda jsou tyto cíle realisticky nastavené. Musíme o tom diskutovat s průmyslem, jinak se z Evropy stane skanzen. Klíčové je rozvíjet nové technologie, například při vývoji baterií nebo při ochraně dat a informačních technologií. Evropský průmysl se má zaměřit na věci, ve kterých je nejlepší na světě. Není nutné soutěžit s čínskými výrobci. Z hlediska klíčových surovinových zdrojů se musí Evropa emancipovat a snižovat závislost na jejich dovozu z nestabilních oblastí. ●

Zveme Vás na konferenci

Regiony 4.0

KOHEZE, FINANČNÍ NÁSTROJE
A SMART CITIES

Místo konání:

Zenwork
Perlová 5, 110 00 Praha – Staré Město
(<https://zenwork.cz/locations/prague-palac-ara/>)

Datum:

4. 12. 2024
od 9:15 do 16:00

Více informací na:
<https://crr.gov.cz/kalendar/regiony-4-0/>

crr.gov.cz

Centrum pro regionální rozvoj
České republiky

Umíme podpořit vyloučené lokality i ohrožené osoby

Sociální podpora patří již řadu let mezi priority politiky soudržnosti. Jejím cílem je snižování nezaměstnanosti, usnadnění návratu do práce po rodičovské dovolené, podpora sociálních podniků i zaměření na konkrétní cílové skupiny, jako jsou sociálně ohrožené osoby nebo osoby se specifickými potřebami.

S pomocí fondů EU zavádíme v těchto oblastech inovace, díky dopadové evaluaci nyní ale také víme, kde je jejich vliv prokazatelný. Od roku 2007 bylo díky fondům EU vybudováno 113 nových komunitních center a vytvořeno 6 146 pracovních míst pro znevýhodněné osoby. Stejně podstatné jako sledování těchto výsledků je ale pro Ministerstvo pro místní rozvoj v roli Národního orgánu pro koordinaci (NOKu) také vyhodnocovat, jaké jsou dlouhodobé dopady těchto investic. To zahrnuje zjišťování, zda jsou evropské fondy skutečnými hybateli změn. „Když se podíváme na posledních 20 let od našeho vstupu do Evropské unie,

vidíme skvělá čísla nejen v čerpání, ale i v konkrétních efektech. Na MMR se zaměřujeme na vyhodnocování dopadů proplacených prostředků, i když je to někdy složité, protože reálné efekty se dají prokázat až po delší době,“ říká Stanislav Schneider, vrchní ředitel Sekce koordinace evropských fondů, mezinárodních vztahů a cestovního ruchu na Ministerstvu pro místní rozvoj.

Dlouhodobé úkoly

V oblasti zaměstnanosti a sociálního začleňování evropské fondy v minulém období prokazatelně přispěly ke snížení nezaměstnanosti vybraných skupin ohrožených osob a zlepšily

intervence ve vyloučených lokalitách. Nově se také rozšířily oblasti zdravotní péče, které jsou zařazeny do běžného financování ze zdravotního pojištění. Výsledky dopadové evaluace nám ukazují, že je třeba v těchto aktivitách pokračovat, celková změna je totiž komplexním a dlouhodobým úkolem. Další z oblastí, kde změny sledujeme, jsou sociální služby, kde došlo k navýšení kapacit stávajících zařízení. Hledají se také nová řešení pro práci s cílovými skupinami. Pozitivním efektem je bezpochyby i pokles indexu sociálního vyloučení v důsledku ekonomického růstu a cílené podpory pro ohrožené skupiny na trhu práce. ●

Dům služeb pro nevidomé pomáhá

Moderní budova Josefa Chaloupky v Brně je příkladem úspěšné pomoci evropských fondů. Slouží nevidomým a slabozrakým osobám, kterým poskytuje nejen moderní a přístupné prostory, ale i celou řadu služeb od zájmových kroužků po rekvalifikační a vzdělávací kurzy, sociální rehabilitace a poradenství.

Zámecká medárna v Šilheřovicích zaměstnává lidi s postižením

Vybudování medárny u šilheřovického zámku bylo pro majitele splněný sen. V nabídce mají výrobky z lokálního medu, ale i kávu a dezerty. Zaměstnání přitom dali lidem se zdravotním znevýhodněním. Sociální podnik vznikl v nevyužitých hospodářských prostorách zámku díky pomoci z fondů EU. V rámci projektu bylo vytvořeno pět nových pracovních míst, prodejna a další dvě místa pro osoby znevýhodněné na trhu práce.

Snadnější start do života pro děti s handicapem

V Pardubicích mají od roku 2022 zcela nové prostory v praktické škole SVÍTÁNÍ. Díky fondům EU došlo k přestavbě historické budovy a vzniku tranzitního programu, který zlepšuje uplatnitelnost žáků s mentálním a kombinovaným postižením na trhu práce. Cílem je pomoci dětem k co největší soběstačnosti a otevřít jim dveře k vysněnému zaměstnání.

Fondy EU přispěly ke snížení nezaměstnanosti sociálně vyloučených osob, zlepšily intervence v sociálně vyloučených lokalitách a podmínky pro rozvoj sociálního podnikání, dále zajistily dostupnost některých oborů zdravotní péče. Částečně pak měly efekt také na zvýšení dostupnosti sociálního bydlení a služeb.

A portrait of a woman with short brown hair and glasses, wearing a black button-down shirt. She is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is dark and out of focus.

Český sociální systém má skvělé lidi

doc. MUDr. IVA HOLMEROVÁ, Ph.D.

je česká lékařka. Věnuje se sociálnímu lékařství, lékařské etice a gerontologii. Vede Gerontologické centrum v Praze 8 a přednáší na Fakultě humanitních studií UK. Stála u zrodu České alzheimerovské společnosti (1996), v letech 2016–2022 předsedala organizaci Alzheimer Europe.

Lékařka Iva Holmerová je v českém prostředí jedním z největších odborníků na sociální lékařství, gerontologii a péči o seniory. V rozhovoru odpovídá, jak vnímá současný sociální systém v České republice a jak by se měl reformovat, zejména s ohledem na stárnutí české populace.

- **Jak se díváte na současný systém sociální péče v České republice? Jaké jsou jeho přednosti a na druhé straně slabiny?**

V Česku zpravidla začínáme kritikou či stížnostmi a bolavých míst je v této oblasti dost – podfinancování, nepropojení zdravotní a sociální péče atd. Ale dovolím si začít jinak: v oblasti sociální péče pracuje neuvěřitelné množství neuvěřitelně skvělých, motivovaných a vzdělaných lidí. Tihle lidé v oboru setrvávají, protože jim práce dává smysl, a to i přesto, že jsou za ni až nehorázně špatně odměňováni a jejich podmínky jsou velmi těžké.

Co se celého systému týká – myslím si, že dobrým systémovým prvkem je příspěvek na péči, a nedobрым systémovým prvkem je způsob, jakým se s ním zachází.

- **Jak hodnotíte financování projektů v oblasti sociální péče a sociálního podnikání z evropských peněz?**

Mám docela dobrý náhled, abych mohla srovnávat, protože jsem léta působila ve výboru a jako předsedkyně organizace Alzheimer Europe, která se podílí na mnoha evropských projektech. A také mám zkušenost s tím, jak se evropské projekty vedou u nás. Podle mého názoru je to zde daleko složitější. Naše úřady se vymlouvají na

„evropská“ pravidla, ale ta jsou daleko jednodušší a transparentnější, než si to my sami děláme u nás.

- **Podporujete rozšiřování možností domácí péče, nejenom o seniory. Proč?**

Veškeré výzkumy, které se zabývaly potřebami a preferencemi nejen starších lidí v situaci, kdy by potřebovali péči, vycházejí velmi podobně. Pokud se jich zeptáme, kde by chtěli být, kdyby byli těžce či chronicky nemocní, kde by chtěli zemřít, tak většina odpoví, že doma.

” V polovině století bude každý desátý občan České republiky starší 80 let.

K tomu je ale zapotřebí vytvořit podmínky, protože péče o chronicky nemocné lidi, například po cévních mozkových příhodách, s různými neurodegenerativními onemocněními, s demencí a podobně, bývá často velmi náročná a je mnohdy nad síly jakkoli láskyplné a pečující rodiny ji zajistit.

Proto je podle mého názoru důležité zajistit péči a podporu v domácím prostředí, aby lidé mohli co nejdéle zůstat doma a aby se rodiny péčí o ně nevyčerpaly. Zajištění různých služeb v domácím prostředí (zdravotnických i těch dalších) je dobré nejen pro lidi, kteří tuto péči potřebují, ale také pro jejich pečující rodinné příslušníky, a nakonec i společnost.

- **Jak jsou připraveny české regiony na stárnutí české populace? Můžete uvést nějaké pozitivní příklady?**

To by bylo dobré téma velké studie – podívat se na to, jak se připravují nejen regiony, ale menší celky, jednotlivé obce či jejich svazky a podobně.

Příklady dobré praxe je jistě mnoho, služby pro starší lidi například systematicky rozvíjejí v Poličce ve spolupráci s dalšími obcemi tohoto svazku obcí. Naše Gerontologické centrum již více než tři desetiletí funguje ve své zdravotní i sociální části díky setrvalé podpoře městské části Praha 8. Bez ní by to nebylo možné, protože financování integrované zdravotně sociální péče není dostatečně nastaveno.

- **Poslední dobou se hojně skloňuje téma podpory sociálního bydlení. Jak tuto problematiku vnímáte z pohledu zajištění dostupného bydlení pro seniory?**

Souvisí to s tím, o čem jsme již hovořili. Starší lidé chtějí setrvat co nejdéle doma, pokud to není možné přímo ve svém bytě, tak alespoň v obci, městě či vesnici, kde jsou zvyklí, mají tu své přátele, známé a tak podobně. Proto považují dostupné bydlení za nesmírně důležité.

- **Jak by se měla současná sociální péče, nejen o seniory, reformovat a restrukturalizovat?**

Myslím si, že by se při reformách sociální péče mělo vycházet ze společenské diskuse, ale také z odborných analýz, které by pro ni měly být připraveny. Jaké služby potřebujeme, kolik to bude stát, kdo to zaplatí.

Měli bychom diskutovat o tom, jak zajistíme péči lidem, jejichž zdravotní stav je horší nebo se zhoršuje, upadá jejich soběstačnost, přitom jde zpravidla o onemocnění nebo příčiny, které se již příliš léčit nedají, ale tito lidé se bez zdravotní péče neobejdou. Lidí, kteří potřebují tuto péči, je u nás asi půl milionu, a populace stárne. Takže je opravdu nejvyšší čas to řešit. A je jisté, že jenom výstavbou ústavů to nezachráníme.

- **Často se hovoří o nedostatku psychiatrů v českém zdravotnictví. Jak velký problém to znamená pro seniory, tedy pro občany, kteří jsou starší 65 let?**

Ano, vidím to jako velký problém. Ale nejedná se jen o psychiatrii, obávám se, že na mnoha místech nám chybí i další lékaři.

- **Senioři jsou ve společnosti jednou z nejzranitelnějších skupin. Jakým způsobem lze jejich postavení zlepšit?**

Za nejdůležitější považuji co nejlepší zdraví a soběstačnost. Podporu zdraví až do nejvyššího věku jednak rozumnými opatřeními, duševní, tělesnou i společenskou aktivitou, pohybem, dietou, životosprávou – a také včasným

a správným léčením, a hlavně dotažením léčebného procesu až k dosažení co nejlepšího funkčního stavu. Na to často zapomínáme, chrabře léčíme, ale po vyléčení mnohdy nezajistíme dostatečné doléčení a rehabilitaci.

- **Dlouhodobě se specializujete na Alzheimerovu chorobu. Jako hodnotíte vládní Národní akční plán pro Alzheimerovu nemoc a obdobná onemocnění (NAPAN)?**

NAPAN je vlastně už třetí koncepcí či strategií, kterou na to téma ministerstvo zdravotnictví zplodilo. Ta předchozí byla schválena myslím už v roce 2010 tehdejší vládou Petra Nečase. Je to velmi obširný materiál, který obsahuje mnoho velmi důležitých a správných zásad. Chybí mu jen drobnost – implementace. A k té je potřeba financování.

- **Jako zahraniční inspirace pro fungování sociální péče se uvádí příklad skandinávských zemí. Co by si z nich mělo vzít Česko?**

Ve stručnosti: zajištění zdravotních a sociálních služeb v obcích, jejich propojení, spolupráci, co nejdelší podporu lidí v domácím prostředí a pokud to již není možné, tak malá zařízení uprostřed obcí, která s ostatními službami spolupracují.

- **Kritizujete fakt, že stále vznikají nové domy pro seniory, i když už jich má Česká republika dostatek. Co s tím?**

To je relativní, někde jich je a někde

není dostatek, ale pokud budou chybět terénní služby, nebudou mít lidé jiné řešení než hledat útočiště v institucích.

- **Jste – mimo jiné – zakladatelkou Centra pro studium dlouhověkosti a dlouhodobé péče. Co bude znamenat fenomén dlouhověkosti pro českou společnost a jaké to bude znamenat pro státní správu výzvy?**

Musíme si uvědomit, že stárnutí společnosti je vlastně výsledek úspěchu. Ráda říkám, že si všichni připijeme na zdraví a na štěstí – a když je máme a dožijeme se vysokého věku, tak je to najednou problém.

V polovině století bude každý desátý občan České republiky starší 80 let. Důležité proto je, abychom se vyššího věku dožívali v dobrém zdravotním stavu, byli soběstační, spokojení, aktivní, uměli pomáhat nejen sobě, ale i svému okolí.

V rámci jednotlivých projektů našeho Centra pro studium dlouhověkosti se snažíme pomoci a hledat cesty nejen jak co nejlépe zorganizovat péči, ale zejména jak žít co nejdéle zdravě, jak si pomoci. Právě nyní řešíme společně s mezinárodním konsorciem tzv. sociální předepisování různých aktivit v přírodě. Moc doporučuji starším lidem, kteří o projektu Recetas ještě neslyšeli či nečetli, aby se podívali na webové stránky a nechali se pozvat. ●

Sociální vyloučení se týká desítek obcí a tisíců Čechů

V Česku se prohlubuje problém sociálního vyloučení, jak vyplývá z dat Indexu pro sociální vyloučení. Více než 90 obcí čelí zhoršené situaci.

Tisíců lidí v Česku se týká tzv. sociální vyloučení. To znamená, že tito lidé například žijí v oblastech, kde obtížně hledají práci, nedosáhnou na dostatečnou kvalifikaci nebo dobré vzdělání, případně se potýkají s problémy s bydlením. Jak na tom se sociálním vyloučením skutečně jsme, mapuje několik let Agentura pro sociální začleňování (ASZ), která každoročně publikuje Index sociálního vyloučení. Ten je v podstatě mapou ukazující pohled na celé Česko, ale i situaci v jednotlivých obcích.

Poslední vydání, které shrnuje výsledky za rok 2023, vyšlo letos v červnu. A jak agentura uvádí, situace v Česku se mírně zhoršila, neboť v meziročním srovnání přibylo 90 ohrožených obcí. „Na sociální a ekonomické situaci českých domácností se projevil krize – epidemie Covid, dramatický nárůst cen energií a enormní inflace. Reálné příjmy se propadly v Česku propadly více než jinde v Evropě,“ uvedl Martin Šimáček, ředitel agentury a odboru sociálního začleňování na Ministerstvu pro místní rozvoj (MMR).

Díky indexu je možné cílit vládní politiku do oblastí s vysokou zátěží sociálním vyloučením a koordinovat podporu jak mezi resorty, tak do území a k obcím. „Základem měření je

Index sociálního vyloučení v obcích v roce 2023

Kategorizace indexu: ■ 0-1 ■ 2-7 ■ 8-11 ■ 12-30

METODOLOGIE INDEXU SOCIÁLNÍHO VYLOUČENÍ

- Index sociálního vyloučení zahrnuje ukazatele z pěti oblastí (příjemci příspěvku na živobytí, příjemci příspěvku na bydlení, osoby v exekuci, dlouhodobě nezaměstnaní, předčasné odchody ze vzdělávání).
- Rozsah hodnot indexu se pohybuje v rozmezí 0 až 30 bodů, kdy **30 bodů** indikuje **maximální rozsah sociálního vyloučení v obci, 0 bodů pak žádný nebo minimální rozsah sociálního vyloučení**.
- Index umožňuje měření míry zatížení sociálním vyloučením v celorepublikovém rozsahu, změn v jednotlivých oblastech a také místních a regionálních odlišností.

detekovat místa, kde se sbíhá více nepříznivých faktorů, ale také všimnout si, zda některý ze sledovaných ukazatelů zásadně nevybočuje,“ popisuje Šimáček.

Zhoršující se situace se podle agentury dotkla především oblasti vyplácených příspěvků na bydlení. V průměrném měsíci roku 2023 bylo vyplaceno o 81 tisíc příspěvků více oproti průměrnému měsíci roku 2022. Stejně tak došlo k nárůstu vyplácených příspěvků na živobytí oproti předchozímu roku. Horší situace se projevila také u tzv. předlužených osob, tedy lidí s třemi a více exekucemi. „Insolvenční řízení je nadále téměř nedostupné pro lidi s nízkými příjmy a multisexekucemi. Ti nejchudší a nejzadluženější se nemohou oddlužit, i když mají motivaci a chtěli by svou situaci řešit,“ uvedl Šimáček.

Zátěž se koncentruje zejména na severu Čech, Moravy a ve Slezsku, v tzv. vnějších a vnitřních periferiích. Obce zde potřebují koncentrovanou podporu a koordinaci státních politik sociálního začleňování.

Našli systém, mají úspěch

Region na severovýchodě Čech už od roku 2015 systematicky podporuje prostřednictvím Regionálního centra podpory sociálního podnikání nejen sociální podniky, ale také místní akční skupiny nebo speciální školy.

Královéhradecko se často uvádí jako příklad úspěšného regionu, který dokázal uvést do praxe politiku podpory sociálního podnikání. Proč tomu tak je? Hlavní důvod spočívá v tom, že na východě Čech je už téměř 10 let – od roku 2015 – aktivní Regionální centrum podpory sociálního podnikání Královéhradeckého kraje (Spoint).

„Byli jsme jedním z prvních krajů, který na regionální úrovni začal systematicky podporovat sociální podniky. Za ta léta jsme vybudovali síť vzájemné spolupráce složenou nejen ze sociálních podniků, ale také z veřejné správy a dalších organizací,“ vysvětlila Jana Smetanová, která je odborným konzultantem Centra investic, rozvoje a inovací (CIRI), což je regionální rozvojová agentura Královéhradeckého kraje. Celé spektrum podpory sociálních podniků zahrnuje propojení aktivit

mnoha hráčů, jako je Úřad práce ČR, CzechInvest, místní akční skupiny, speciální školy a další subjekty, dodala Jana Smetanová, jež má na starosti právě sociální podniky.

Klíčová je osvěta

Poradenství a mentorské služby včetně dalšího vzdělávání v tomto směru poskytuje rovněž Inkubátor sociálních podniků.

Centrum dále pořádá Veletrh sociálního podnikání nebo soutěž Inspirativní sociální podnik roku. Klíčové jsou ale také osvěta a vnímání veřejnosti. „Bohužel ještě mnoho lidí nechápe správně pojem sociálního podnikání a zaměřují jej se sociálními službami,“ doplnila Smetanová.

Královéhradecký kraj také každoročně vypisuje dotační program pro sociální podniky. Je určen jak pro nově vznikající sociální podniky, tak pro rozvoj těch stávajících.

Další aktivitou, kterou se mohou na východě Čech pochlubit, je projekt „Příležitost pro začátek“ z Operačního programu Zaměstnanost plus. Zaměřuje se na propojení sociálních podniků se speciálními školami na území kraje.

Pomáhá žákům posledních ročníků získat zaměstnání, které odpovídá jejich specifickým potřebám a podnikům zase přináší nové potenciální zaměstnance.

Čtyři desítky fungujících podniků

Vybrat neúspěšnější nebo nejzajímavější projekty v Královéhradeckém kraji je složité, protože jich funguje okolo čtyř desítek. Za zmínku slouží například Sdružení Neratov, z. s., Pferda, z. ú., Emedis, s. r. o. nebo třeba Péče o duševní zdraví – Výměník z. s. „V poslední výzvě na podporu sociálního podnikání, kterou vypsal OPZ+, bylo sociálními podniky z našeho kraje podáno 14 žádostí. Z toho 9 uspělo, což považují za velký úspěch. Například Sdružení Neratov podalo do této výzvy 2 projekty: Rozšíření sociálního podniku Pivovar Neratov a Rozšíření sociálního podniku – nové středisko Červená Voda. Oba projekty uspěly,“ zdůraznila Smetanová.

Jaké jsou chyby žadatelů?

Největší chyby žadatelé o podporu sociálního podnikání dělají v tom, že nemají dostatečně promyšlené podnikatelské strategie. Často nedokážou jasně a srozumitelně popsat podnikatelský plán nebo provázanost a logiku jednotlivých plánovaných aktivit, případně jaká je jejich vazba na aktuální situaci na trhu. Zásadní je přesvědčit hodnotící komisi, že je podnikatelská

aktivita proveditelná a životaschopná. „Častou chybou je také nerealisticky nastavený finanční plán, jeho vysoká rizikovitost z hlediska splnění plánovaných výnosů, velká míra závislosti na dotační podpoře, která v důsledku snižuje pravděpodobnost přežití podniku i po skončení podpory,“ vysvětlila Klára Ronovská, projektový manažer CIRI, která zpracovávala několik žádostí sociálních podniků.

Do budoucna by větší úspěšnosti projektů pomohla detailnější propracovanost předkládaných podnikatelských plánů a jejich větší vazba na reálnou poptávku trhu. „Znamená to nevytvářet uměle pracovní místa, protože po skončení projektu, a tím i podpory, bude na zaměstnavatelé, aby pracovní pozici, kterou v rámci projektu vytvořil, také udržel,“ zdůraznila Ronovská.

Podnikatelé v sociálním podnikání si podle ní musí uvědomit, že tento segment v sobě spojuje svět chráněného trhu práce, jenž je závislý na podpoře státu a svět volného trhu, kde si musí každý podnikatel vydělat na své náklady.

Dostupné bydlení

Kraj je rovněž velmi aktivní na poli dostupného bydlení. Už od roku 2018

podporuje sociální bydlení a postupně se projekt rozšířil na dostupné bydlení. „V druhé polovině roku 2018 byla ustavena Platforma dostupného bydlení Královéhradeckého kraje. Do její činnosti jsou zapojeni zástupci Královéhradeckého kraje, Agentury pro sociální začleňování, MMR, MPSV, Úřadu práce, zástupci obcí a MAS v KHK, Univerzita Hradec Králové, Oblastní charita v Hradci Králové a také zástupci neziskového sektoru a sociálních podniků a další aktéři pracující s cílovými skupinami sociálního bydlení,“ uvedla k projektu manažerka Paktu zaměstnanosti Královéhradeckého kraje Jana Sklenářová. Platforma vedle poradenství a realizací společných projektů mapuje potřeby dostupného bydlení v celém regionu, organizuje tematické workshopy a semináře a sdílí příklady dobré praxe.

„Dostupné bydlení by mělo být cenově dosažitelné pro různé skupiny obyvatel, ať už to jsou mladí lidé, matky samoživitelky nebo senioři,“ zdůraznila Sklenářová. Rozvoj tohoto typu bydlení má rovněž umožnit obcím nabídnout byty pro učitele, lékaře nebo zaměstnance IZS, aby neodcházel „za lepším“ do větších měst. ●

ÚSPĚŠNÍ PŘÍJEMCI Z IROP:

IROP v rámci Královéhradeckého kraje podpořil **Oblastní charitu Červený Kostelec**. V minulém období se jednalo o podporu projektů chráněného bydlení, denního stacionáře nebo pořízení automobilů pro terénní sociální služby, jako je pečovatelská služba.

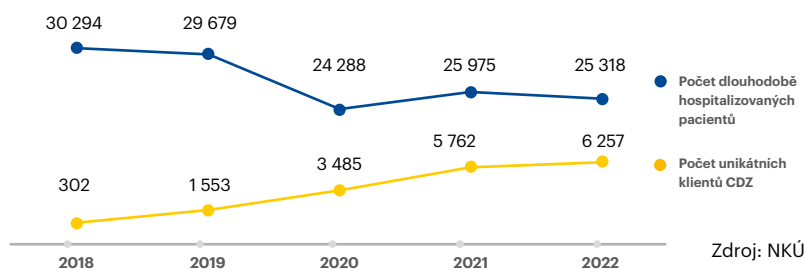
IROP investoval také do **Domova sv. Josefa v Žirči u Dvora Králové nad Labem**, který zajišťuje péči pro nemocné s roztroušenou sklerózou. Pro období 2021 až 2027 se jedná o podporu projektu Zvýšení kvality a dostupnosti mobilní paliativní péče – **Hospic Anežky České**.

IROP podporuje rozvoj a vznik Center duševního zdraví

Počet lidí s duševními komplikacemi v posledních letech roste. Pacientům s psychickými problémy často činí problémy i fungování v každodenním životě. Pracovníci Center duševního zdraví pomáhají překonávat překážky a kombinují poskytování zdravotních a sociálních služeb.

Vývoj počtu dlouhodobě hospitalizovaných psychiatrických pacientů a počtu klientů CDZ

Účel prostředků:

- Výstavba a rekonstrukce komunitní psychiatrické péče
- Pořízení vybavení a automobilů pro CDZ k zajištění péče ve vlastním sociálním prostředí pacientů.
- Nákup minibusů pro svoz klientů psychiatrických stacionářů do místa poskytování služby.

Jak předejít hospitalizaci

- Terénní pracoviště jsou odlišná od tradičního prostředí psychiatrických léčeben a ústavů.
- Civilnější a méně formální pracoviště klienty motivují k tomu, aby otevřeně hovořili o svých problémech.

3 z 10

S duševními komplikacemi se potýká **téměř každý třetí** Čech.

141 mil. Kč

Ve druhém programovém období pro roky 2021 až 2027 je na podporu Center připraveno v Integrovaném operačním programu IROP celkem **141,4 milionu korun.**

35%

Centra si stěžují na nedostatek personálu – především zajištění sester pro péči v psychiatrii, psychiatrů a klinických psychologů. Nedostatek odborného personálu pro poskytování zdravotních služeb svého CDZ označilo **35 procent respondentů** jako velké riziko.

Připravené výzvy:

97. výzva IROP

Pro projekty na území méně rozvinutých regionů.
Alokace 94 milionů korun.

98. výzva IROP

Pro projekty na území přechodových regionů
Alokace 47 milionů korun

Žadatelé mohou podávat žádosti o podporu od 9. 7. 2024 do 17. 12. 2025. Realizace projektu musí být ukončena nejpozději do 31. 12. 2028.

Rizika u in-house dodavatelů

Vertikální spolupráce u veřejných zakázek je už poměrně zavedený institut. Na jaké limity je ale dobré myslet? A hodí se i pro stavební práce?

Hlavním účelem vertikální spolupráce (neboli in-house zadávání) je využití vlastních kapacit zadavatele. Zadavatel má nad plněním smluvního závazku lepší dohled a spolupráce bývá ekonomicky výhodnější.

Pro jaké zakázky je vertikální spolupráce vhodná?

In-house zadavatel by měl mít pro dané plnění odborné, technické a personální zázemí a dostatečné zkušenosti. Ideální je, když realizaci plnění pokryje ze 100 %, bez nutnosti dílčích nákupů či zajišťování dalších kapacit.

VERTIKÁLNÍ SPOLUPRÁCE V KOSTCE

- Je vhodná, pokud má zadavatel pro dané plnění vlastní kapacity.
- Může ji využít veřejný i dotovaný zadavatel.
- Výsledkem bývá finanční úspora, kvalitnější plnění a lepší dohled zadavatele.
- Je veřejnou zakázkou, a proto se na ni vztahuje § 6 ZZVZ.
- U stavebních prací je možná, nicméně u složitých a nákladných staveb přináší řadu úskalí.

Vertikální spolupráce se nejčastěji využívá u služeb, jako je svoz odpadu nebo údržba zeleně. V těchto případech k žádnému konfliktu se zákonem o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ) většinou nedochází.

Proč je u stavebních zakázek namísto opatrnost?

I když se o tom ZZVZ výslovně nezmiňuje, předpokládá se, že předmět veřejné zakázky na vertikální spolupráci bude obdobný činnostem, které dodavatel pro zadavatele běžně vykonává. U stavebních prací si tak lze představit ty méně náročné, jako jsou drobné opravy, údržba či jednoduché zednické práce.

Ale například u výstavby nebo rekonstrukce pozemní stavby v řádu desítek mil. Kč, kterou in-house dodavatel běžně nerealizuje, se nabízí otázka, zda skutečně má nezbytné odborné a personální kapacity.

Subdodavatelé a dílčí plnění

In-house dodavatel se při nakládání s finančními prostředky určenými na realizaci plnění dostává do pozice veřejného (popř. dotovaného) zadavatele. Při eventuálním zadávání dílčích plnění sub-

CO JE VERTIKÁLNÍ SPOLUPRÁCE?

Jde o spolupráci, kdy veřejný zadavatel uzavírá smlouvu s jím ovládanou právnickou osobou jako dodavatelem. Podle ZZVZ uzavření takové smlouvy není zadáním veřejné zakázky.

dodavatelům se proto musí řídit ZZVZ. Příjemci dotace, kteří realizují veřejnou zakázku prostřednictvím vertikální spolupráce, by neměli zapomínat, že pokud poruší „jejich“ in-house dodavatele ZZVZ (obvykle právě při „přeprodání“ části plnění), poskytovatel dotace jim nemusí část dotace vyplatit. Z uvedených důvodů by zadavatelé měli pečlivě zvažovat, zda je vertikální spolupráce pro daný druh plnění vhodná. Pokud to tak není, měli by zvolit cestu právní jistoty a vybrat některý ze standardních druhů zadávacího řízení.

Na VZ Tour nabito! Zájem předčil očekávání

Cílem VZ Tour je mimo jiné vysvětlit hlavní principy, jak správně zadávat veřejné zakázky, aby nedošlo ke krácení finančních prostředků z poskytnuté dotace. Jedná se o největší dosavadní projekt na podporu zadávání veřejných zakázek, který pořádá Centrum pro regionální rozvoj.

V budově Pardubického kraje bylo ve čtvrtek 17. října už od ranních hodin rušno. V sále Jana Kašpara se konala další konference VZ Tour Centra pro regionální rozvoj. O zkušenosti expertů, kteří sdíleli tipy a rady pro správné zadávání veřejných zakázek, byl na východě Čech nebývalý zájem. Jako první před zaplněný sál Jana Kašpara, pojmenovaný po legendárním propagátorovi letectví v českých zemích, který zde studoval na tehdejší pardubické reálce, vystoupil vedoucí oddělení administrace veřejných zakázek v Hradci Králové Tomáš Vontor.

Principy 3E

Zaměřil se na vysvětlení tématu dodržování principů 3E při zadávání veřejných zakázek. Hlavní podstatou těchto zásad je nezbytné zajištění hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti při vynakládání veřejných prostředků. Zadavatel jakožto správný hospodář musí při zadávání veřejných zakázek dodržovat nejen ZZVZ, ale v rámci podmínek poskytnutí dotace i Obecná pravidla pro žadatele a příjemce, tedy i zásady dodržování 3E vyplývající ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Ve světle dodržení principů 3E uvedl, že správný hospodář by se měl vždy snažit získat srovnatelné plnění za výhodnějších podmínek (nižší cenu) a přizpůsobit tomu své kroky v průběhu procesu zadávání VZ.

Na dotaz, jak reagovat v případě, když dodavatel se zadavatelem nekomunikuje, nastínil, že je třeba vynaložit přiměřenou snahu o získání nejvýhodnější nabídky, např. formou opakované výzvy k objasnění nebo doplnění nabídky / k poskytnutí součinnosti k uzavření smlouvy. Tato aktivní snaha zadavatele je pak důležitým ukazatelem pro posouzení dodržení zásad 3E při kontrole VZ Centrem.

Příklad: Stavební zakázka na pozemní komunikaci

Jako názorný příklad problematicky vysoutěžené zakázky uvedl případ, kdy zadavatel vyloučil vybaného dodavatele z důvodu neposkytnutí součinnosti před podpisem smlouvy, aniž by využil postupu dle § 46 odst. 1 ZZVZ. Stejně tak nezrušil rozhodnutí o vyloučení dodavatele poté, co mu firma zaslala požadované dokumenty v rámci námitek proti svému vyloučení. , Navíc v okamžiku, kdy o výběru dražší nabídky rozhodl s odstupem více než 4 měsíců poté, co materiály obdržel. Následně uzavřel s druhým dodavatelem smlouvu o cca 11 mil. Kč bez DPH vyšší, než byla nabídková cena vyloučené společnosti. Tím zadavatel porušil zásady 3E.

CO ZNAMENÁ ZKRATKA 3E

Pro hospodárnost, efektivnost a účelnost se používá zkratka 3E. Schopnost prověřovat 3E v konkrétní instituci veřejného sektoru významně přispívá k odstraňování plýtvání, zmírnění nebo předcházení riziku korupce nebo riziku podvodu. Zdroj: MF ČR

Po formální (ani faktické) stránce zadavateli nic nebránilo v tom, aby původně vybraného dodavatele opětovně vyzval k předložení dokladů dle § 122 odst. 3 ZZVZ, případně aby mu stanovenou lhůtu prodloužil či promínil její zmeškání.

Zadavatelé se musí těmto aspektům věnovat a nerezignovat na snahu o získání co nejvýhodnější nabídky. Je třeba si uvědomit, že z pohledu dodržování pravidel poskytovatele dotace (zejména ve vazbě na zásadu hospodárnosti) stojí ZZVZ a principy 3E vedle sebe.

Povodně a odkládání realizace zakázek

Specialistka na administraci veřejných zakázek z Centra pro regionální rozvoj z Hradce Králové Helena Mertová popsala aktuální situaci, jež souvisí se zadáváním veřejných zakázek a povodněmi. „Snažíme se kontaktovat zadavatele a pomoci jim s tím, jak vyřešit problémy u stávajících projektů, jež byly ovlivněny povodněmi. Doporučujeme mít dokumenty, které dokazují, že bylo nutné prodloužit realizaci projektu,“ vysvětlila na konferenci.

Nejčastější zjištění při auditech

Z auditního orgánu Ministerstva financí promluvili o problematice auditů Alena Kořínková a Mikuláš Ostatnický. Aby se zadavatelé nemuseli bát, že budou muset veřejné prostředky vracet, je nezbytné se soustředit na přípravu dokumentace k zadání u veřejných zakázek. Jednoduchá rada pak zní, že se nejvíce kontroluje to, co je také nejvíce vidět.

Dále se doporučuje pečlivě vést účetnictví. „Základem je kvalitní příprava zadání a příprava projektové dokumentace. Je také dobré si vyčlenit dostatek času na realizaci, jak vyplývá z dosavadní praxe auditů,“ vysvětlil Ostatnický.

Kořínková účastníkům konference připomenula, aby si zadavatelé vedli pečlivou dokumentaci i během realizace veřejných zakázek, protože k auditu dochází až jeden rok po jejich dokončení.

Živá a spontánní diskuze účastníků VZ Tour s přednášejícími odborníky nejen během oficiálního programu, ale i po jeho skončení, ukázala, že konání

NOVELA ZZVZ

Novela zákona o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ) je technickou revizí zákona z roku 2016. Platí od července 2023. Právní úprava dosáhla souladu s evropskou předlohou a došlo k odstranění nedůvodných zpřísnění.

Už nebrání spolupráci zadavatelů skrz celou státní správu a hledání optimálního řešení projektů. Zefektivnění zadávacího procesu přineslo odstranění povinnosti provést procesní kroky, které nemají přínos pro hospodářskou soutěž. Jedná se například o formalizované informování jediného účastníka zadávacího řízení, že byl vybrán, detailní odůvodnění rozhodnutí o námitkách, kterým se vyhovuje či požadavek na předkládání originálů dokumentů o kvalifikaci.

Zdroj: MMR

konferenci ve všech krajských městech České republiky je přínosnou akcí pro všechny zúčastněné strany. ●

Pochybení v auditech MF podle kategorií v roce 2023

Počet a objem finančních prostředků

Veřejné zakázky (66) 33 655 781 Kč

Ostatní nezpůsobilé výdaje (51) 23 180 030 Kč

Chybějící podkladové informace nebo dokumentace (13) 558 314 Kč

Chyby v účetnictví a výpočtu na úrovni projektu (4) 60 099 Kč

Projekty generující příjmy (1) 67 387 Kč

mil. Kč

0 5 10 15 20 25 30 35

Zdroj: IS APAO, stav k 12. 3. 2024

Prioritou je přečkat zimu, pomůže Živel 4

Na začátku října byl Petr Kulhánek jmenován do funkce ministra pro místní rozvoj. Jako jeden z prvních důležitých úkolů musí řešit následky podzimních ničivých povodní v České republice.

• Jaká je teď v postižených místech situace?

Do míst i s dalšími členy vlády pravidelně jezdím – hned po jmenování ministrem jsem byl na Jesenicku a na konci října jsme navštívili Krnov. Nebudu tvrdit, že situace na místě je růžová. Škody, které povodeň napáchala, jsou obrovské a viditelné na každém kroku. Proto na postižená místa jezdíme

a zjišťujeme, co teď obyvatelé potřebují ze všeho nejvíce a s čím jim můžeme pomoci.

• Co teď zasažené oblasti nejvíce potřebují?

Bliží se zima a především do horských oblastí Jeseníku a okolí přijde dříve než jinam. Mnohé z domů jsou neobyvatelné a není možné stihnout jejich re-

konstrukci. Navíc by to bylo i zbytečné, protože by čerstvě zrekonstruované domy navlhly a na jaře by se muselo začít s opravami znovu. Proto je teď pro spoustu lidí hlavní to, jak a kde přečkat zimu. Z toho důvodu jsme připravili program podpory Živel 4, ve kterém mohou obce žádat například o peníze na přechodné modulární ubytování nebo na zázemí pro základní a mateřské školy.

• Jaké jsou další plány?

O tom je teď trochu předčasně hovořit. V některých obcích ještě stále probíhá odklizení zničeného majetku a sčítání škod. Zásadním je konec nouzového režimu, ke kterému mělo dojít v Moravskoslezském kraji a Olomouckém kraji uprostřed listopadu. Nicméně starostové z Jesenicka a Šumperska požádali o jeho prodloužení o další měsíc a my jsme jim samozřejmě vyhověli, takže v té nejvíce zasažené oblasti se teď bavíme o 12. prosinci. Do 20 dní od ukončení tohoto stavu nouze pak za MMR předložím Strategii obnovy zasažených území, kterou už pochopitelně s týmem připravujeme, ale na její zhotovení budeme potřebovat přesné podklady po celkovém sečtení škod.

• Proč je stav nouze pro místní starosty tak důležitý? Nebylo by pro ně naopak lepší jej co nejdříve ukončit a pracovat právě ve „standardním“ režimu?

Jde hlavně o veřejné zakázky. Za standardních podmínek by musely obce každého dodavatele soutěžit, aby předcházely předraženým investicím nebo neodbornému zpracování. Zároveň by musely hlásit a administrovat

každou změnu v zadávacích parametrech. Takto mohou zakázky zadávat napřímo lokálním dodavatelům s minimální administrativní zátěží.

- **Je to opravdu tak zásadní výhodou? Není tím pádem na místě něco dělat se systémem zadávací zakázek?**

Vycházím přímo z toho, co mi řekli starostové, takže určitě ano. Je to pro ně velká pomoc, protože je těžké odhadovat, kolik materiálu bude na opravy jednotlivých komunikací, břehů řek apod. reálně potřeba. Vznikají tam vícepráce, je nezbytné pronajmát si těžkou techniku. Ve stavu nebezpečí vše domluvíte podle situace a věci se rychle hýbou kupředu. Veřejné zakázky se snažíme starostům zjednodušit i mimo krizové stavy. Podporujeme například zvýšení limitů u zakázek malého rozsahu. Zhruba dvacet let se neměnily a dnes už ty stávající třeba u stavebních prací zkrátka nestačí.

- **Dá se udělat ještě něco pro to, abyste obcím takřikajíc zjednodušili život?**

Vnímáme, že právě administrace různých projektů a žádostí o podporu může být pro obce, které měly často vyplavené i svoje úřady, problematická. Na to v současnosti reaguje Centrum pro regionální rozvoj, které nabízí své mobilní týmy. Ty na požádání jezdí do vybraných lokalit a pomáhají s přípravou různých projektů a administrací žádostí.

- **Říkal jste, že dalším krokem bude schválení Strategie obnovy. Ví se už,**

- **co bude po ní? Jaké formy podpory budou k dispozici?**

V současné době jsou v přípravě programy Živel 1 a Živel 3, jejich detailní podmínky ale budou jisté právě až po dokončení strategie. Živel 1 bude zaměřený na obnovu obecního majetku a infrastruktury v krajích, kde byl vyhlášen stav nebezpečí, a Živel 3 bude pomáhat zasaženým domácnostem s obnovou bydlení. Obecně půjde o dotace a půjčky s minimálním úrokem.

- **Je něco, co teď mohou udělat sami lidé?**

Materiální podpory se v prvních dnech a týdnech po povodních sešlo obrovské množství, a to hlavně od občanů. Všem, kteří takto přispěli, bych chtěl moc poděkovat. V současné době už ale potřeba není. Co ale lidé mohou dělat kontinuálně, je přispívat finančně. Ideálně prostřednictvím ověřených služeb, kterými jsou například Člověk v tísni nebo Charita ČR.

Život po povodních: Jak získat podporu?

Byla vaše obec zasažena letošní povodní? Přinášíme přehled pomoci a dostupných prostředků pro okamžitou pomoc, ke zmírnění následků a obnovu poničeného majetku.

Centrum pro regionální rozvoj

Centrum pro regionální rozvoj (CRR) poskytuje podporu ve formě mobilních terénních týmů, které pomáhají obcím a krajům při přípravě projektových žádostí, zejména pak těch do programu podpory Živel 4.

• Rozsah servisu CRR v takových případech může začínat od poskytnutí internetového připojení a tiskových dokumentů a končit až kompletním zajištěním vypracování a následné administrace žádosti bez nutnosti jejího dalšího zaslání nebo předkládání.

- Mobilní týmy CRR vedle toho poskytují další metodickou a administrativní podporu a jsou vybaveny mobilními tiskárnami, mobilním internetem, počítači a zajišťují veškerou fotodokumentaci.
- Mapují též absorpční kapacitu a pomáhají při řešení případných dopadů povodňové situace v rámci projektů financovaných z IROP a EUS. CRR také zajišťuje pro žadatele v zasažených územích semináře, kde je seznamuje s aktuálními výzvami.

Živel 2

Program Živel 2 je určený na **rekonstrukci nebo pořízení nového majetku obcí a krajů** poškozeného živelní pohromou.

- Jedná se především o mosty a komunikace, veřejné osvětlení a veřejné budovy a zařízení.
- Dotaci naopak není možné čerpat na obnovu nebo vybudování bytového fondu, na protipovodňová opatření ani na úhradu nákladů spojených s odstraňováním náplav, vyvrácených stromů, stavebních sutin apod.
- Maximální výše podpory v jedné žádosti je až 20 mil. korun, přičemž jeden žadatel může žádostí podat více.
- Dotace je pak poskytována až do výše 70 % uznatelných nákladů.
- Celková výše alokace činí 800 milionů korun.
- Žádosti je možné vyplnit prostřednictvím webové aplikace DIS ZAD na adrese níže a následně podat na datovou schránku MMR, a to až do 30. září 2025.
- Celková výše alokace pro tuto výzvu činí 800 milionů korun.

Živel 3

Program Živel 3 bude určený přímo obyvatelům oblastí postižených povodněmi.

Konkrétní podmínky **programu budou připraveny během prosince**. Podporu bude možné využít na opravy stávajících nemovitostí a výstavbu či koupi nových. Skládat by se měl ze dvou částí – dotace a výhodného úvěru.

Živel 4

Podporu z programu Živel 4, vyhlášeného 1. listopadu 2024, je možné využít jednak k **pronájmu modulárních nebo mobilních domů** a údržbě či rekonstrukci dalších prostor pro přechodné ubytování a dále potom k podobným dočasným řešením v oblasti zajištění vzdělávání, tzn. rekonstrukci a údržbě prostor nebo pronájmu modulárních škol a školek.

Program má pro jednotlivé aktivity nastaveny různé limity.

- V případě rekonstrukce prostor pro přechodné ubytování jde o maximálně 250 tis. Kč na jednu osobu, u modulárního ubytování je to 10 tis. Kč za osobu měsíčně.

- U škol a školek se pak v případě přípravy nouzových prostor jedná o 10 mil. Kč a u modulárních učeben jde o 9 mil. Kč pro školy pouze s 5 a méně třídami a 15 mil. Kč pro školy se 6 a více třídami.
- Dotace bude v závislosti na velikosti obce pokrývat minimálně 70 %, maximálně však až 100 % uznatelných nákladů.
- Žádost o dotaci je možné vyplnit buď ve spolupráci s Centrem pro regionální rozvoj, které nabízí pomoc s jejím zpracováním, nebo ve webové aplikaci DIS ZAD na následující webové adrese. Následně se žádost podává datovou schránkou Centru pro regionální rozvoj.
- Celková výše alokovaných finančních prostředků činí 1 mld. Kč.

MŽP – 40 000 korun na domácnost

Od 9. října mohou obce žádat o mimořádnou pomoc 40 tisíc korun paušálně pro každou vyplavenou domácnost. Tyto finanční prostředky, určené výhradně domácnostem v Moravskoslezském a Olomouckém kraji, stejně jako ORP Frýdlant na Liberecku, bude rozdělovat **Ministerstvo životního prostředí** ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí ČR.

O konkrétní částce pro jednotlivé domácnosti budou z důvodu lepší místní znalosti rozhodovat samotné samosprávy zasažených obcí na základě míry škod jednotlivých obyvatel.

- Celkově je pro obce v této výzvě vyhrazena 1 mld. Kč.
- Žádosti o podporu mohou obce podávat od 9. října 2024 do 31. ledna 2025 prostřednictvím elektronického systému AIS SFŽP ČR.

Národní rozvojová banka

Národní rozvojová banka (NRB) pomáhá společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem financí podnikatelům zasaženým zářijovými povodněmi. Od 1. listopadu 2024 poskytuje NRB malým a středním podnikatelům v zatopených lokalitách zvýhodněné úvěry na obnovu podnikání po povodni s alokací až 1,5 miliardy korun. Podnikatelé budou moci využít také záruky od NRB k úvěrům od komerčních bank.

Mimořádná okamžitá pomoc

Občanům postiženým povodněmi nabízí podporu také **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, a to prostřednictvím Úřadu práce. Zde je možné žádat o dávku mimořádné okamžité pomoci, a to až do výše 72 900 Kč na jednu domácnost. V tomto případě přitom neexistuje žádné časové omezení. Žádost navíc mohou podat také osoby, které povodněmi ovlivněnou nemovitost nevlastní, ale mají k ní nájemní smlouvu.

MŽP – Obnova infrastruktury

Ministerstvo životního prostředí ČR prostřednictvím Státního fondu životního prostředí vyhlásilo výzvu na realizaci řešení nakládání s odpadními vodami a zásobování pitnou vodou a zejména na stavební práce, služby a dodávky. O podporu mohou žádat obce, jejich dobrovolné svazky a další organizace fungující při obcích. Podporovanými aktivitami jsou především obnova vodovodů a kanalizací, realizace dočasného řešení nakládání s odpadními vodami a zásobování pitnou vodou, čištění vodohospodářské infrastruktury a obnova dešťové kanalizace.

- Maximální míra podpory je stanovena na 100 % ze způsobilých výdajů.
- Žádosti je možné zasílat do 31. března 2025, veškeré projekty musí být ukončeny ke 30. červnu 2025.
- Žádosti se podávají elektronicky prostřednictvím Agendového informačního systému AIS SFŽP ČR na webu zadosti.sfzp.cz. Celková výše alokace je 2 mld. Kč.

Agentura pro sociální začleňování

Agentura pro sociální začleňování v zasažených obcích identifikuje potřeby místních obyvatel, samospráv a poskytovatelů sociálních služeb v oblasti sociálního začleňování.

- Napomáhá při zpracování projektů k financování podpory, zejména v oblasti sociální práce, dluhového poradenství či dostupného bydlení.
- V rámci existující spolupráce s Úřadem práce také cíleně podporuje šíření informací o dávkové podpoře do postižených území a současně sbírá podněty pro jejich další efektivní a účelné vyplácení.
- V rozsahu svých kapacit může Agentura také realizovat specifický výzkum v území nebo zpracovat rozvojový plán pro obce či mikroregiony v oblasti řešení sekundárních důsledků povodní (ztráta příjmu, rizika předlužení, nestabilní bydlení, podpora rovných šancí ve vzdělávání apod.).

Takovéto rozvojové plány je navíc Agentura schopna navázat na možnosti financování např. z programů OPZ+, IROP apod.

Pomoc podnikatelům

Ministerstvo financí nabízí administrativní úlevu pro podnikatele v podobě odložení daní a prominutí správních poplatků, prominutí pokut souvisejících s kontrolním hlášením a pojištění pro vývozně orientované podniky.

Ministerstvo práce a sociálních věcí potom podnikatelům nabízí pomoc s úhradou mzdových nákladů.

- Příspěvek v takových případech bude poskytován ve výši 50 % náhrad mezd vyplacených zaměstnavatelem za dobu, kdy zaměstnanci v důsledku povodní nemohli pracovat, a to včetně povinných odvodů.
- Maximální výše příspěvku činí 18 400 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance. Situacemi, pro jejichž pokrytí je program určen, jsou přerušování práce kvůli škodám na majetku a výpadky energie či surovin.

Strategie obnovy

Strategie obnovy území je rámcem, který stanoví cíle obnovy území, vymezí relevantní nástroje a alokuje zdroje. Bude obsahovat vymezení zasaženého území, stanovení cílů obnovy včetně jejich prioritizace, výčet resortů, které se na pomoci podílejí, objem finančních prostředků pro uvedené resorty, vymezení forem státní pomoci (dotační programy, úvěry apod.) a koordinační mechanismus.

Aktuálně probíhá ve všech zasažených oblastech souhrnné zjišťování škod vzniklých krajům, obcím, právníkům i fyzickým osobám. V tomto ohledu hrají klíčovou roli kraje, které podle uvedeného zákona mají povinnost zjistit údaje o vzniklých škodách. Kraje poté do 7 dní od skončení stavu nouze poskytnou veškeré údaje zpracované v příslušných tabulkách Ministerstvu pro místní rozvoj.

Právě stav nouze je teď klíčovou proměnnou přípravy Strategie obnovy území. Původně měl být ve všech územích ukončen nejpozději 14. listopadu, starostové ale 6. listopadu požádali o jeho prodloužení a bylo jim vyhověno. Aktuálně se počítá s termínem v polovině prosince 2024. MMR potom bude mít na zhotovení Strategie obnovy 20 dní od ukončení stavu nouze.

Realisticky by tato Strategie měla vzniknout v první polovině ledna 2025.

Investice, které pomáhají

Integrovaný regionální operační program (IROP) investoval v letech 2014–2020 přes 4,5 miliardy korun z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) do modernizace a vybavení složek integrovaného záchranného systému (IZS) v Česku.

Díky podpoře, která zahrnovala projekty hasičů, policie a zdravotní záchranné služby, se rozšířilo klíčové vybavení pro zásahy v krizových situacích. Pořídila se např. těžká vyprošťovací technika, pásové rypadlo, terénní sanitní vozidla, výšková technika, dopravní automobily pro evakuaci a nouzové zásobování obyvatelstva. V programovém období 2021–2027 směřuje z IROP dalších více než 9,3 miliardy korun z EFRR na techniku a vybavení, aby složky IZS byly ještě lépe připraveny reagovat na současné i nové hrozby. „S povodněmi, které zasáhly několik

regionů České republiky, se znovu ukazuje, jak klíčové jsou funkční, moderní a dobře secvičené složky integrovaného záchranného systému. Díky podpoře z evropských fondů se daří dlouhodobě modernizovat techniku a vybavení hasičů, policie i zdravotnických záchranných služeb, což posiluje jejich schopnost zasáhnout tam, kde je to nejvíce potřeba a s technikou, které je pro to nejvhodnější,“ říká Petr Waleczko, tiskový mluvčí Ministerstva pro místní rozvoj. V letech 2007–2013 investoval Integrovaný operační program (předchůdce

IROPu) přes 7,3 miliardy korun do všech tří základních složek IZS. Následoval IROP, který investoval v letech 2014–2020 do složek IZS včetně jednotek sboru dobrovolných hasičů přes 4,5 miliardy korun. Podpora rozšířila klíčové vybavení pro efektivnější zásahy při krizových situacích. Těžká technika provádí zemní práce, ale také demolice nebo odstranění zbytků poškozených staveb a překážek na komunikacích. Terénní sanitní vozidla poskytují pomoc v obtížném terénu a výšková technika provádí záchranné práce ve výšce, ale také se využívá pro zajištění poškozených střech. Dopravní automobily slouží k evakuaci a nouzovému zásobování obyvatelstva.

Podpora pokračuje i v programovém období 2021–2027

S ohledem na neustále se vyvíjející hrozby, včetně klimatických změn, pokračuje podpora IZS také v programovém období 2021–2027, ve kterém IROP vyčlenil více než 9,3 miliardy korun. Tyto finanční prostředky jsou určeny mimo jiné na pořízení moderní techniky a vybavení pro Hasičský záchranný sbor, Policii ČR a zdravotnické záchranné služby krajů, aby byly schopné adekvátně reagovat na hrozby, jako jsou například povodně. ●

Když udeří ŽIVEL

Povodně, tornádo, silné deště, downburst – to je jenom pár příkladů ničivých živlů, které v poslední době čím dál častěji sužují území naší republiky. Častou obětí je veřejná infrastruktura ve vlastnictví územních samospráv.

V takových krizových situacích přichází na řadu program Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách (přezdívaný i „ŽIVEL“), který poskytuje územním samosprávám prostředky na obnovu živlem poškozeného nebo zničeného majetku.

Dotační titul č. 1 (tzv. ŽIVEL 1) je určen pro území, pro které byl vyhlášen krizový stav (stav nebezpečí nebo nouzový stav), a dotační titul č. 2 (ŽIVEL 2) pro území, kde nebyl krizový stav vyhlášen. MMR výzvu v ŽIVLU 2 letos vyhlásilo "preventivně" již začátkem roku, aby mohla pokrýt menší živelní pohromy, které nastanou v průběhu roku. V reakci na zářijové povodně alokaci této výzvy navýšilo na 800 mil. Kč.

Za celou dobu programu bylo podpořeno více jak 120 projektů za cca 800 mil. Kč.

MMR připravuje dotačně-úvěrový ŽIVEL 3, který bude určen na obnovu obydlí, a rychlý nouzový program ŽIVEL 4 k vytvoření kapacit pro nouzové ubytování osob, ale i dočasných kapacit pro vzdělávání dětí. ●

Příjemce dotace: Městys Moravská Nová Ves

Název projektu: Obnova Mateřské školky Moravská Nová Ves

Živelní pohroma: Tornádo

Náklady na projekt celkem: 12 003 383 Kč

Výše dotace: 3 693 045 Kč

Příjemce dotace: Obec Štítina

Název projektu: Most přes Sedlinku na ul. Havlíčkova, Štítina

Živelní pohroma: Povodeň

Náklady na projekt celkem: 4 644 483 Kč

Výše dotace: 2 822 740 Kč

Ušlechtilá architektura je součástí evropské podpory

Multifunkční sál v Císařských lázních v Karlových Varech získal nejvyšší uznání v architektonické soutěži Česká cena za architekturu. Ocenění Finalista si ze soutěže odnesly i Automatické mlýny v Pardubicích. Oba projekty podpořil Integrovaný regionální operační program (IROP).

Koncertní sál v Císařských lázních letos nadchl porotu spojením moderní architektury s historickým dědictvím. Projekt ukazuje, jak se dají oživit historické památky, aniž by ztratily svůj půvab. Autory unikátní revitalizace jsou Petr Hájek, Nikoleta Slováková a Martin Stoss z ateliéru Petr Hájek ARCHITEKTI. V atriu neorenesanční budovy z roku 1895

ČESKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU

stojí koncertní sál na šesti ocelových nohách. Konstrukce se nedotýká původní stavby – Císařských lázní – což

znamená, že historické zdi zůstávají neporušené a sál lze v budoucnu odstranit, aniž by po sobě zanechal stopu. Pohyblivé hlediště dokáže přizpůsobit prostor pro různé akce, od koncertů až po divadelní představení, konference nebo společenské plesy a filmová promítání.

Revitalizace atria Císařských lázní by nebyla možná bez finanční pomoci z IROP. Z evropských fondů na projekt zaměřilo 61 milionů korun z celkových téměř 72 milionů.

Porotci také umístili mezi finalisty jednu sekvenci Automatických mlýnů v Pardubicích. Silo a parter, jak se tato část jmenuje, prošly citlivou adaptací historického obilného sila, které se stalo součástí kulturního centra. Původně průmyslový objekt dnes skrývá sál pro

pořádání akcí, venkovní parter a vyhlídku na střeše. Ty nabízejí prostor pro pořádání výstav, kulturních, společenských a vzdělávacích akcí. I tento projekt získal podporu z IROP, a to téměř 70 milionů korun.

Centrum pro regionální rozvoj bylo odborným partnerem České ceny architektů pro letošní 9. ročník. ●

IROP vytáhl ponorku na stavební vrchol

V rámci letošního ročníku soutěže Stavby roku 2024 jsme udělili cenu Centra pro regionální rozvoj ČR, kterou získal vstupní pavilon depozitárního areálu Národního technického muzea v Čelákovcích. „Myslíme si, že kvalitní architektura může vznikat i mimo velká sídla, naopak v těch menších je snad ještě důležitější,“ dodal k tomu Petr Štěpánek, ředitel centra.

Jde o zcela novou budovu v areálu depozitáře. Eliptický pavilon slouží jako kontrolní bod, velín, administrativní zázemí a kontaktní místo pro návštěvníky. Jeho tvar je inspirován aerodynamikou technických objektů, jako jsou vzducholoďe a ponorky. Fasáda kombinuje kovové prvky s velkoplošným zasklením, které je vybaveno motoricky ovládaným systémem zastínění pro optimální vnitřní klima. Světlá barva hliníkových ploch

pomáhá stabilizovat teplotu, zatímco moderní technologie, jako je rekupece, snižují energetickou náročnost budovy.

Interiér pavilonu podtrhuje technický charakter stavby příznáním betonových konstrukcí a viditelných technických rozvodů. Inspirací pro vzhled areálu byl svět Kamila Lhotáka a Karla Zemana. Stavba byla financována z IROP a s podporou Ministerstva kultury a NTM.

Soutěž Stavba roku každoročně mapuje úspěchy českých firem, jednotlivců a institucí v oboru. Organizuje ji Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství.

VYBRANÉ PROJEKTY FINANCOVANÉ Z IROP, KTERÉ USPĚLY V LETOŠNÍM ROČNÍKU STAVBY ROKU:

- Císařské lázně v Karlových Varech
- Rekonstrukce a přístavba knihovny v Rožnově pod Radhoštěm
- Rekonstrukce bývalého pivovaru Eggenberg na kulturní centrum Port 1560, Český Krumlov
- Mateřská školka GALAXIE eR (eR jako RADOST) Varnsdorf
- Zámek Červená Řečice

Zámek Červená Řečice

Knihovna v Rožnově pod Radhoštěm

Mateřská školka GALAXIE eR

Císařské lázně v Karlových Varech

Rekonstrukce bývalého pivovaru Eggenberg

Knihovna v Rožnově pod Radhoštěm

Na Regiostars se Češi neztratili, i když nevyhráli

Soutěž Regiostars je každoroční vyznamenání, které oceňuje nejlepší projekty financované v rámci politiky soudržnosti Evropské unie. Letos se do finále 25 projektů z rekordních 262 přihlášených probojovaly i ty české.

Soutěž Regiostars se zaměřuje na iniciativy, které pozitivně ovlivňují rozvoj regionů a měst, podporují sociální a ekonomický pokrok a řeší běžné problémy, kterým evropské oblasti čelí. Cílem soutěže je zviditelnit inovativní a inspirativní projekty, které přispívají k regionálnímu rozvoji a zlepšují kvalitu života obyvatel. V roce 2024 zaznamenala rekordní počet 262 přihlášek, což podtrhuje rostoucí zájem a význam této akce.

„Podobně jako v předchozích ročnících na mě zapůsobily vize projektů podporovaných v rámci politiky soudržnosti. I letošní vítězové jsou zářným příkladem toho, jak politika soudržnosti staví lidi na první místo a reaguje na potřeby Evropanů na národní, regionální i místní úrovni. Tyto projekty mají sílu pozitivně ovlivnit každodenní život občanů a zajistit, aby se Evropa stala nejlepším místem pro život,“ uvedla na slavnostním ceremoniálu Elisa Ferreiraová, evropská komisařka pro soudržnost a reformy.

Mezi 25 finalistů se v letošním roce probojovaly i tři české projekty. Těmi

jsou pardubické moderní **Vzdělávací centrum SFÉRA** v Pardubicích (kategorie Evropa bližší občanům), sociální projekt **O KROK**, který se zaměřuje na pomoc hendikepovaným osobám na trhu práce (kategorie sociální a inkluzivní Evropa) a inovativní projekt **SustES**, jehož cílem je vyvinout adaptační strategii pro udržitelnost (kategorie Konkurenceschopná a chytrá Evropa).

Bohužel ani jeden z nich nebyl vyhlášen vítězem na slavnostním ceremoniálu, který proběhl 9. října v Bruselu během Evropského týdne regionů a měst, kde finalisté představili své projekty odborné porotě i publiku.

Regiostars 2024 ocenil nejen vynikající projekty, ale také posílil význam politiky soudržnosti EU v podpoře inovací a udržitelného rozvoje v regionech a městech. Soutěž má za cíl inspirovat další regiony k tvorbě a implementaci projektů, které mohou pozitivně ovlivnit jejich místní komunity.

Více informací o soutěži:

VÍTĚZOVÉ REGIOSTARS 2024 V JEDNOTLIVÝCH KATEGORIÍCH

1

Konkurenční a chytrá Evropa:

Bythos – projekt Interreg Itálie–Malta, který recykluje vedlejší produkty z rybního průmyslu pro výrobu nových přísad pro zvířata a lidi.

2

Zelená Evropa:

Biogreenfinery – španělský projekt zaměřený na inovativní platformu pro výrobu alternativních paliv, včetně zeleného vodíku.

3

Propojená Evropa:

Projekt BITS – zaměřený na inteligentní dopravní systémy pro zlepšení bezpečnosti cyklistů v oblasti Severního moře.

4

Sociální a inkluzivní Evropa:

Program rozvoje zdravotní péče – iniciativa v Maďarsku, která zavádí telemedicínu do sociálně znevýhodněných oblastí.

5

Evropa blíž občanům:

Gdynia OdNowa – revitalizační projekt v Polsku, který aktivně zapojuje občany do rozhodovacího procesu v oblastech s degradovanou infrastrukturou.

Vedle těchto kategorií byla udělena i cena veřejnosti, kterou získal projekt **Bythos**, což dokazuje jeho popularitu mezi občany a uznání pro jeho inovační přístup.

Moderní vzdělání by mělo být v každém městě

Vzdělávací centrum Sféra, umístěné v kreativní čtvrti Automatických mlýnů v Pardubicích, skončilo druhé v soutěži Regiostars.

Moderní technologie, řemeslné dovednosti, nejrůznější formy vzdělávání pro všechny generace. To vše v sobě kombinuje Vzdělávací centrum SFÉRA v Pardubicích, které se nachází v iko-

nické stavbě Automatických mlýnů. Kořeny samotných mlýnů na břehu řeky Chrudimky sahají až do 16. století. Ale až před zhruba 120 lety mlýnům vtiskl jejich unikátní podobu architekt

Josef Gočár, aby tak vyhověl požadavkům rodiny Winternitzů, kteří zde podnikali. Od roku 2014 jsou mlýny národní kulturní památkou, ale současný život jim vdechla iniciativa Mariany a Lukáše Smetanových. Od roku 2019 pod hlavičkou jejich rodinné Nadace Automatické mlýny proměňují celý areál na moderní kulturně-společenskou městskou čtvrť.

Postupně se tak z historické památky stalo moderní centrum kultury a vzdělávání, k čemuž významně přispěly i prostředky z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), který přispěl na tuto část areálu (hlavně na přestavbu a vybavení polytechnických dílen) více než 212 miliony korun.

Nové společenské centrum města

Dopoledne je centrum přístupné hlavně pro mateřské, základní i střední školy, odpoledne do futuristicky řešené budovy přicházejí děti i dospělí na inspirativní kroužky a kurzy. Podle Michaely Kudynové, ředitelky pardubické pobočky Centra pro regionální rozvoj, by však Sféra nemohla fungovat, a navíc být tak výjimečná, pokud by v ní nepůsobil kreativní tým lidí pod vedením ředitele Davida Koppitze. „Vzdělávací centrum Sféra je samo o sobě unikátním projektem a jeho výjimečnost je ještě umocněna umístěním v areálu Automatických mlýnů. Silný genius loci, Gočárova architektura a netradiční objekt, ve kterém Sféra sídlí, z pera Jana Šěpy. Bez nadšení, osobního nasazení a invence Davidova týmu by ale nic z toho nefungovalo,” doplňuje Kudynová. Ráda by přitom pobočku ještě více zapojila do dění

v regionu skrze akce zaměřené na veřejnost, ale také na odborných platformách.

Spolupráce s firmami

Ale zpět ke Sféře, ojedinělým zážitkem je americká technologie Vědy na kouli/ Science on a Sphere, kde se každý měsíc probírá nové fascinující téma

související s životem na Zemi i ve vesmíru. Ve spolupráci s Univerzitou Hradec Králové bylo vytvořeno více než 100 výukových programů, z nichž zhruba dvě třetiny jsou určeny pro laboratoře a zbytek pro dílny. „Jsem rád, že bývalý sklad balené mouky se přeměnil na vzdělávací centrum, na které navazujeme veřejným prostran-

stvím pro různé akce. Každopádně to, jak ve Sféře pracují s výukou, jakým způsobem učí děti různým dovednostem, je skvělé. Je to hrozně zajímavé, jak se dá prostřednictvím technologií pracovat v rámci výuky. Má to větší smysl než všechny galerie, centra jako Sféra by měly být v každém větším městě,“ dodává architekt Lukáš Smetana.

Centrum navíc nespolupracuje jen se vzdělávacími institucemi, ale také s firmami, které jsou reálnými uživateli inovací a technologií. Například firmy působící přímo v Pardubicích, z jejichž řad jsou dokonce někteří lektori. Sféra je architektonicky zajímavou budovou, ale také místem plným špičkového vybavení a kvalifikovaných lektorů. V kombinaci s inovativním přístupem to každého návštěvníka musí bavit. ●

PRÁCE I KONÍČEK

MICHAELA KUDYNOVÁ ředitelka pardubické pobočky Centra pro regionální rozvoj

„V Automatických mlýnech díky příspěvku evropských dotací vzniklo nové společenské centrum Pardubic. Vzdělávací centrum tohoto formátu v našem kraji chybělo, což ukazuje i rostoucí zájem o vzdělávací programy, které Sféra nabízí. A je moc dobře, že o takto unikátním projektu, který je součástí mimořádného celku, areálu Automatických mlýnů, získají povědomí i potenciální návštěvníci za hranicemi České republiky. Jsme hrdí na to, že můžeme přispět k rozvoji tak významného projektu, který spojuje historii, kulturu a vzdělávání.“

Ve Sféře působím i jako lektorka spolu s dalšími nadšenci, kteří podporují a rozvíjejí u dětí kreativitu, originalitu a vlastní tvorbu. Lektoruji o víkendech na Sférickém hřišti, které nabízí programy pro nejmenší děti. Po prvním roce je vidět, že se rodiny naučily do Sféry chodit a trávit svůj volný čas skutečně aktivně.“

DALŠÍ FINALISTÉ REGIOSTARS Z ČESKA

O KROK

Sociální projekt O KROK (zastupoval v kategorii Sociální a inkluzivní Evropa) se zaměřuje na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (OZP) na otevřeném trhu práce, ale i podporu diversity v pracovních týmech. Jeho cílem je především změna postojů a přístupů zaměstnavatelů k zaměstnávání OZP.

„Náš systém je nastavený tak, že s lidmi s hendikepem se na běžném trhu práce vůbec nepočítá. Cílem O KROK je, aby se lidé s hendikepem stali plnohodnotnou součástí pracovního prostředí a jejich začleňování do pracovního kolektivu vycházelo z praxe dalších společností. Firmy budou vědět, jak

člověka s postižením zapojit do práce. Nebudou v tom cítit bariéry a budou vědět, kam sáhnout, když budou chtít zapojit člověka s hendikepem,“ popisuje vizi projektu Kateřina Broža, zakladatelka sociálního podniku O KROK.

SustES

V kategorii Konkurenceschopná a chytrá Evropa zastupoval Česko ve finále projekt SustES, který získal podporu z výzvy Excelentní výzkum Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. SustES se věnuje tvorbě adaptačních strategií pro udržitelné ekosystémové služby a potravinovou bezpečnost v nepříznivých podmínkách prostředí.

„Stojí na vcelku prosté myšlence, že změna klimatu postihuje celý svět, který je díky globalizaci propojenější než dříve. Proto nelze vymýšlet a plánovat adaptace např. pro zemědělství pouze na základě změn, které čekáme v daném státě nebo regionu, ale

s přihlédnutím ke změnám v celém světě. A počítat s tím od návrhu opatření přes kvantifikaci přínosů a výpočet nákladů,“ vysvětluje prof. Miroslav Trnka z CzechGlobe.

I v regionech jsme pořád po ruce

Centrum pro regionální rozvoj chce být co nejbliž projektům i příjemcům, a proto má své pobočky ve všech krajských městech. Pojďme si je postupně představit.

Oblastní pobočka Centra ve Zlíně

Naši zlínskou pobočku najdete v jedné z typických cihlových budov někdejšího areálu závodu Svit, v sousedství známého Bafova mrakodrapu. Vede ji Ing. Lenka Kolářová a celkem tu pracuje 22 lidí.

Vedle administrace projektů z nejrůznějších oblastí realizovaných v regionu se zlínská kancelář specializuje na eGovernment a kyberbezpečnost. Jed-

ná se o projekty směřující ke zrychlení elektronizace veřejné správy a jejího zabezpečení. Na bedra zlínských kolegů padají tyto projekty také z Moravskoslezského kraje, aktuálně však konzultují a průběžně hodnotí žádosti o dotace z celé republiky. 12,4 mld. korun vyčleněných na tuto oblast má občanům přinést jednoduchá řešení digitální komunikace s veřejnou správou.

SEČTENO A PODTRŽENO IROP 1 A 2 VE ZLÍNSKÉM KRAJI

- 1206 podpořených projektů
- 12 mld. Kč vyplaceno nebo přislíbeno na dotacích
- 20 627 Kč dotací připadlo na každého obyvatele kraje

NEJVÍCE PODPOŘENÉ OBLASTI:

1. Vzdělávání 2,6 mld. Kč
2. Zdravotnictví a IZS 2,1 mld. Kč
3. Silnice 1,2 mld. Kč

NEJVĚTŠÍ PROJEKTY V KRAJI:

- Modernizace urgentního příjmu Krajské nemocnice T. Bati – 500 mil. Kč;
- Obnova Arcibiskupského zámku a Podzámecké zahrady v Kroměříži – 197 mil. Kč
- Silnice III Velká Lhota – Valašská Bystřice – 156 mil. Kč

Jak to vidí ředitelka Lenka Kolářová

• Jak podle Vás mění evropské peníze tvář tohoto kraje?

Zcela zásadně. My domácí možná změnu nevnímáme tak intenzivně, určitě ji ale vidí návštěvníci z jiných regionů. Stačí navštívit kroměřížský zámek nebo unikátní expozici a památník na Ploštině, depozitář v zámku Kinských ve Va-

lašském Meziříčí, nově restaurovanou křížovou cestu na svatém Hostýně nebo baziliku na Velehradě. Tyto a mnohé další počiny se na tváři našeho kraje podepisují velmi významně.

• Na jaké podobně zajímavé projekty se můžeme těšit v nejbližším období?

Zajímavá je nová oblast podpory, která řeší zelenou infrastrukturu veřejných prostranství měst a obcí. Jejím cílem jsou zkvalitnění života obyvatel a eliminace dopadu klimatických změn. V praxi to například znamená přeměnu nevyužívaných nebo zanedbaných veřejných ploch v parky či odpočinkové zóny.

Oblastní pobočka Centra v Ústí nad Labem

Ústecká pobočka sídlí v multifunkční budově ve Dvořákové ulici v okrajové části centra města. Jejím ředitelem je Ing. Viktor Kruml a spolu s ním tu pracuje dalších 29 lidí, kteří administrují a dohlížejí na všechny projekty IROP spadající do kompetence této regionální kanceláře. Vedle nejrůznějších projektů realizovaných v ústeckém regionu se pobočka specializuje na oblast sociálních služeb, sociálního podnikání

a speciální pedagogiky. Tato témata se právě Ústeckého kraje významně dotýkají. Zaměřují se tu na podporu organizací, které poskytují zákonem definované sociální služby, jako jsou například charity, pečovatelské domy, nejrůznější neziskové organizace a také školská poradenská zařízení nebo střediska výchovné péče. Konkrétní projekty se týkají výstavby, rekonstrukce, zázemí a vybavení sociálních služeb.

SEČTENO A PODTRŽENO IROP 1 A 2 V ÚSTECKÉM KRAJI

- **943** podpořených projektů
- **13,4 miliard Kč** vyplaceno nebo přislíbeno na dotacích
- **16 498 Kč** dotací připadlo na každého obyvatele kraje

NEJVÍCE PODPOŘENÉ OBLASTI:

1. Zdravotnictví a IZS 2,6 mld. Kč
2. Silnice 2,4 mld. Kč
3. Vzdělávání 1,9 mld. Kč

NEJVĚTŠÍ PROJEKTY V KRAJI:

- **Nová silnice Chomutov** – 490 mil. Kč
- **Pavilon s operačními sály, odd. JIP a kardiochirurgie v Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem** – 467 mil. Kč
- **Rekonstrukce silnice Starý Šachov – Děčín** – 407 mil. Kč

Jde však vždy jen o investiční aktivity, nikoliv dotace na pokrytí provozních nákladů. Pobočka má v této oblasti na starosti vedle Ústeckého i Královéhradecký kraj.

Jak to vidí ředitel Viktor Kruml

• Jakou oblast v regionu byste vyzdvihl?

Jednou z nejvýznamnějších je určitě podpora směřující do zdravotnictví. V našem regionu ji využily prakticky všechny nemocnice. Vůbec největším projektem je nový pavilon s operačními sály oddělení JIP v ústecké Masarykově nemocnici. Její provozovatel, Krajská zdra-

votní a. s., je po kraji druhým největším příjemcem. Pokud bych měl jmenovat jeden konkrétní projekt, byla by to rekonstrukce synagogy a rabínského domu v Žatci. Jednalo se o výjimečnou záchranu kulturní památky. Žatec je od minulého roku na seznamu kulturního dědictví UNESCO a v centru města je hned

několik památek, jejichž obnovu IROP podpořil. Jejich rekonstrukce a revitalizace by bez podpory evropských fondů byly nejspíš neufinancovatelné.

• Jak pomohl IROP vašemu regionu?

Podpořil už 252 vzdělávacích zařízení, významně pomohl také v sociálních službách.

SFPI podporuje obce v investiční výstavbě

Na podzim se v rámci projektu Obec ON (www.obecON.cz) uskutečnila série regionálních fór podpory investic do bydlení po celé České republice. Cílem je podporovat obce v plánech na výstavbu veřejné infrastruktury, zejména na dostupné nájemní bydlení. Obec ON poskytuje obcím přístup k síti odborníků v regionálních centrech nebo expertů z různých oblastí od finančního modelování přes projektové řízení a strategické plánování až po právní, ekologické a technologické poradenství, a to nejen pro oblast bydlení.

Na podzim se v rámci projektu Obec ON (www.obecON.cz) uskutečnila série regionálních fór podpory investic do bydlení po celé České republice. Na těchto setkáních se mohlo více než 650 zástupců měst a obcí, převážně starostů, setkat s odborníky a získat detailní přehled o možnostech

financování, investicích, dotacích a strategickém plánování. Hlavním tématem byly nové možnosti financování projektů dostupného nájemního bydlení a využití poradenství Regionálních center SFPI určených právě pro podporu investic do bydlení.

Nezbytný networking

Fóra poskytovala prostor pro panelové diskuse a sdílení zkušeností. Klíčovým tématem, které rezonovalo na všech setkáních, byly konkrétní modelové příklady a formy podpory dostupného nájemního bydlení. „Poptávka nadále výrazně převyšuje nabídku. Problém se týká také dostupnosti nájemního bydlení, kde je třeba stimulovat nabídku a řešení se v některých regionech neobejde bez aktivního zapojení veřejných zadavatelů,“ vysvětluje ředitel SFPI Daniel Ryšávka.

Role veřejné správy ve výstavbě bytů se mění. Po letech, kdy této oblasti dominoval soukromý sektor, se do procesu opět aktivně zapojují obce. Příklad uvádí starosta František Čtvrtník z obce Vacov, který díky podpoře SFPI připravuje projekt na čtrnáct nájemních bytů. „Regionální centrum SFPI nám pomohlo modelovat financování této investice. Podobné programy stát nabízel naposledy před dvaceti lety,“ uvedl starosta.

Regionální investiční fóra navštívilo 650 zástupců měst a obcí

Jihočeský kraj se stal jedním z lídrů v oblasti přípravy projektů dostupného nájemního bydlení, kde jsou v plánu nové byty za celkem 2,1 miliardy korun, což zajistí 465 potřebných bytových jednotek.

Také v Jihomoravském kraji dochází k nárůstu zájmu o obecní nájemní bydlení. V Brně se na regionálním fóru setkala sedmdesát starostů, kteří se zde zaměřili na otázky strategického plánování a možností financování. Tento kraj nyní plánuje projekty v hodnotě 1,6 miliardy korun, které regionu přinesou 376 nových bytů. Středočeští starostové své plány představili na říjnovém setkání v Praze, kde prezentovali

projekty za 854 milionů korun s potenciálem přinést 264 nových bytů. Vedle Prahy a Brna se regionální fóra konala také ve městech Plzeň, Slavičín, Hradec Králové, Jihlava, České Budějovice, Pardubice, Liberec, Karlovy Vary a Ostrava.

Bydlení pro každého

Jedním z hlavních cílů dostupného nájemního bydlení je poskytnout ho široké cílové skupině, která zahrnuje mladé rodiny, domácnosti z příjmové střední třídy, potřebné profese pracovníků v oblastech veřejných služeb, ale také seniory. Příkladem projektu zaměřeného na specifickou cílovou skupinu je obec Korytná, kde se připravuje přemě-

na bývalé školy na komplex nájemního bydlení pro seniory s přidruženým zázemím pro pečovatelské služby. Tento projekt bude stát přibližně 80 milionů korun a nabídne 21 bytů pro seniory. Starosta obce Josef Klon upozornil na to, že menší obce často nemají vlastní investiční specialisty, a proto je pro ně podpora SFPI zásadní, neboť jim umožňuje efektivněji připravovat investiční plány.

Regionální fóra SFPI probíhala pod záštitou Ministerstva pro místní rozvoj a s podporou z Národního plánu obnovy. Účastníci si nejvíce pochvalovali, že expertům mohli klást desítky praktických dotazů. ●

Práce z pláže?

Pozor na daně a pojištění

Možnost pracovat odkudkoli na světě láká čím dál víc lidí. A v době digitálních technologií a neomezených možností cestování to zdaleka není nespílitelný sen. Především zaměstnavatelé by ale měli pamatovat na to, že v takovém případě mohou mít povinnost odvádět daně a sociální a zdravotní pojištění v jiné zemi.

Co rozhoduje o vašich povinnostech?

Klíčovým faktorem je délka a pravidelnost práce ze zahraničí. Velkou roli hraje i to, zda se zahraniční „domov“ nachází v EU, nebo mimo EU.

Rozlišujeme tři základní scénáře: (1) dočasnou práci po několik týdnů nebo měsíců z jiné země, než je sídlo zaměstnavatele, (2) pravidelnou práci střídavě vykonávanou několik dní v týdnu ze sídla zaměstnavatele a několik dní z domova v zahraničí, (3) trvalou práci ze zahraničí.

Na co nezapomenout před odjezdem?

Pokud váš zaměstnanec plánuje pracovat z domova, který se nachází v jiné zemi EU, měli byste vyřešit především tyto klíčové body:

1. Pracovní právo: Příslušnost k pracovnímu právu upravuje nařízení č. 593/2008 (tzv. Řím I). Říká, že pracovní smlouva se zpravidla řídí právem země, kde zaměstnanec obvykle vykonává svou práci. Nařízení uvádí i jiné způsoby volby práva, ale nikdy to nesmí být v neprospěch zaměstnance.
2. Sociální a zdravotní pojištění: Tuto oblast upravuje nařízení č. 883/2004 a související právní předpisy. Jedno-

duše řečeno, zaměstnanec přispívá pouze do jednoho systému sociálního a zdravotního pojištění. Svou příslušnost k tomuto systému prokazuje formulářem A1.

Příslušnost ke konkrétnímu státu zá-

PŘIHLASTE SE NA ERASMUS PRO MLADÉ PODNIKATELE

Jedinečný program Evropské unie nabízí začínajícím podnikatelům možnost načerpat cenné zkušenosti v zahraničí. Zároveň je i skvělou příležitostí, jak získat mezinárodní kontakty a doved-

nosti, které posunou jejich podnikatelský projekt na novou úroveň.

visí na několika aspektech – například kde má zaměstnanec bydliště, kde svoji práci fyzicky vykonává, jestli má jednoho nebo více zaměstnavatelů, zda mají tito zaměstnavatelé sídlo v jednom nebo více státech atd.

3. Daňová rezidence: Určení daňové rezidence zaměstnance opět závisí na mnoha proměnných. Je nutné porovnat místní právo a příslušnou smlouvu o zamezení dvojího zdanění. Zpravidla se ale daňová rezidence určuje podle bydliště, místa, kde se zaměstnanec obvykle zdržuje (min. 183 dní v roce) a podle ekonomických a rodinných vazeb.
 4. Stálá provozovna: Za určitých okolností může být i výkon práce z domova v zahraničí považován za stálou provozovnu. Tuto problematiku upravují příslušné smlouvy o zamezení dvojího zdanění.
- Vedle výše uvedených bodů by měli zaměstnanec a zaměstnavatel vyřešit otázky bezpečnosti a zdraví při práci, kybernetické bezpečnosti nebo náhrad – bez ohledu na to, odkud zaměstnanec práci z domova vykonává. Další informace vám rádi poskytnou pracovníci oddělení Enterprise Europe Network při Centru pro regionální rozvoj České republiky.

Nápadům českých podnikatelek otvíráme dveře do světa

Než se Jana Příbíková rozhodla založit vlastní sociální podnik, strávila 15 let v sociálních službách. Dnes její firma DecorEn úspěšně vyvází do Německa a dokazuje, že podnikání může být nejen zdrojem zisku, ale také cestou, jak pomáhat potřebným.

Síť Enterprise Europe Network (EEN) při Centru pro regionální rozvoj České republiky dlouhodobě propojuje české firmy se zajímavými zahraničními partnery. Mimo jiné pořádá společná B2B jednání při veletrzích a konferencích nebo organizuje podnikatelské mise.

Setkání podnikatelek napříč hranicemi

Mezi nejzajímavější akce pořádané EEN patří oblíbená setkání podnikatelek z pohraničních regionů Česka a Německa. EEN při Centru je organizuje společně s partnery z Ústeckého kraje a kolegy z EEN při saských komorách. Dámský byznys je specifický, protože ženy musí vedle podnikání zvládnout i péči o rodinu a další povinnosti. Platí to jak v Česku, tak v Německu. Proto si na česko-německých setkáních mají podnikatelky z různých oborů (kadeřnice, kosmetičky, švadleny, koučky apod.) skutečně co říct.

Často spolu mluví i o sociálním podnikání. Pro některé ženy totiž právě sociální aspekt představuje prvotní impuls, proč začínají podnikat.

Od sociální práce k úspěšnému podnikání

Práce s lidmi, kteří mají zdravotní handicap, není snadná, ale přináší radost a pocit naplnění. Paní Jana Příbíková díky dlouholetému působení v sociálních službách pochopila, jak je pro lidi se zdravotním znevýhodněním práce důležitá. Proto založila sociální podnik DecorEn – ateliér zaměřený na zakázkovou výrobu textilních bytových doplňků, textilu pro děti a látkových obalů.

Na EEN při Centru se obrátila už v počátcích svého podnikatelského záměru. Díky aktivní spolupráci a zveřejnění kooperačního profilu v databázi EEN získala cenné kontakty a zkušenosti. Významným milníkem se pro ateliér DecorEn stal rok 2024, kdy navázal spolupráci s německým partnerem na šití z recyklovaných materiálů. Tento projekt dokonale vystihuje firemní filozofii: „Jsme přátelští, a to nejen k lidem, ale i k přírodě.“

Jako EEN jsme hrdí, že můžeme být součástí úspěchu českých podnikatelek. Ať už jde o inovativní podnikání, nebo

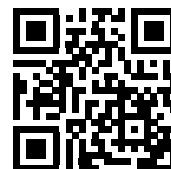

„Spolupráce s EEN při Centru si velice vážíme. Důležité pro naši organizaci jsou akce na podporu česko-německého podnikání, díky kterým jsme navázali nové kontakty a získali zajímavé zakázky. Zároveň je to pro nás důležitý zdroj informací. Jsme hrdým ambasadorem EEN ČR.“

Mgr. Jana Příbíková
DecorEn

o iniciativy se sociálním a ekologickým přesahem, těší nás, že jim můžeme pomoci otevřít dveře do světa.

Více o EEN:

Integrovaný regionální operační program

Vyhlášené výzvy v roce 2024

Přehled výzev	Alokace	Termíny pro příjem žádostí
81. výzva IROP - Cestovní ruch - SC 4.4 (MRR)	560 mil. Kč	od 9. 4. 2024 do 10. 9. 2025
82. výzva IROP - Cestovní ruch - SC 4.4 (PR)	295 mil. Kč	od 10. 4. 2024 do 10. 9. 2025
83. výzva IROP – Podpora ochrany veřejného zdraví – SC 4.3 (MRR)	500 mil. Kč	od 31. 10. 2024 do 31. 10. 2025
84. výzva IROP – Podpora ochrany veřejného zdraví – SC 4.3 (PR)		
85. výzva IROP – Podpora ochrany veřejného zdraví – SC 4.3 (ČR)		
101. výzva IROP – Sociální bydlení II. – SC 4.2 (MRR)	1,97 mld. Kč	od 21. 2. 2024 do 21. 2. 2025
102. výzva IROP – Sociální bydlení II. – SC 4.2 (PR)		
115. výzva IROP – Sociální bydlení II. KPSV+ – SC 4.2 (MRR)		
116. výzva IROP – Sociální bydlení II. KPSV+ – SC 4.2 (PR)		
91. výzva IROP – Podpora vzniku základní sítě infekčních klinik a oddělení – SC 4.3 (MRR)	1,84 mld. Kč	od 24. 4. 2024 do 24. 4. 2025
92. výzva IROP – Podpora vzniku základní sítě infekčních klinik a oddělení – SC 4.3 (PR)		
93. výzva IROP – Podpora vzniku základní sítě infekčních klinik a oddělení – SC 4.3 (ČR)		
45. výzva IROP – Rozvoj neveřejné síťové infrastruktury veřejné správy – SC 1.1 (MRR)	2,98 mld. Kč	od 14. 5. 2024 do 30. 4. 2025
46. výzva IROP – Rozvoj neveřejné síťové infrastruktury veřejné správy – SC 1.1 (PR)		
47. výzva IROP – Rozvoj neveřejné síťové infrastruktury veřejné správy – SC 1.1 (ČR)		
97. výzva IROP – Podpora rozvoje a dostupnosti komunitní psychiatrické péče – SC 4.3 (MRR)	178 mil. Kč	od 9. 7. 2024 do 17. 12. 2025
98. výzva IROP – Podpora rozvoje a dostupnosti komunitní psychiatrické péče – SC 4.3 (PR)		
95. výzva – Školská poradenská zařízení, speciální vzdělávání a střediska výchovné péče – SC 4.1(MRR)	704 mil. Kč	od 27. 5. 2024 do 31. 12. 2027
96. výzva – Školská poradenská zařízení, speciální vzdělávání a střediska výchovné péče – SC 4.1(PR)		

Aktuální informace:

Vše důležité hledejte v Obecných pravidlech pro žadatele a příjemce a u jednotlivých výzev.

Plánované výzvy v roce 2024

Přehled výzev	Alokace	Termíny vyhlášení výzev
103. výzva IROP – Vznik a modernizace urgentních příjmů – SC 4.3 (MRR)	4,8 mld. Kč	prosinec 2024
104. výzva IROP – Vznik a modernizace urgentních příjmů – SC 4.3 (PR)		
105. výzva IROP – Vznik a modernizace urgentních příjmů – SC 4.3 (ČR)		

Aktuální přehled výzev v programech Interreg

Program	Priorita/specifický cíl	Lhůta pro podání projektového záměru	Lhůta pro podání projektové žádosti
Polsko	2.1. vzdělávání	18. 12. 2024	16. 4. 2025
	3.1. mosty	19. 3. 2025	26. 11. 2025
	4.1. spolupráce institucí	16. 10. 2024	18. 12. 2024
Sasko	všechny priority	NR	11. 1. 2025 ⁴⁾
Bavorsko	všechny priority	NR	11. 2. 2025 ¹⁾
Rakousko	všechny priority	NR	28. 3. 2025 ²⁾
Slovensko	2.2. Kultura a cestovní ruch	NR	3. Q 2025 ³⁾
	3.1. Inštitucionálna spolupráca	NR	3. Q 2025 ³⁾

Poznámky:

¹⁾ lhůta pro projednání na Monitorovacím výboru v květnu 2025

²⁾ lhůta pro projednání na Monitorovacím výboru v březnu 2025

³⁾ plánovaná výzva

⁴⁾ lhůta pro projednání na Monitorovacím výboru v březnu 2025

Národní dotace

Vyhlášené výzvy

Název	Typ výzvy	Termín vyhlášení výzvy	Předpokládaný termín pro podání žádosti	Alokace výzvy (Kč)	Podporované aktivity
Mimořádná výzva programu ŽIVEL – Pomoc v nouzi (ŽIVEL 4)		1. 11. 2024	30. 6. 2025	1 000 mil. Kč	Pro samosprávy a provozovatele škol na pronájem prostor s cílem zajistit náhradní ubytování lidem, kteří přišli o své domovy, případně na zajištění náhradních prostor pro vzdělávání dětí.
Výzva č. 1 k podávání žádostí o poskytnutí dotace z podprogramu 117D926 Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách v roce 2024, dotační titul DT2	průběžná	13. 3. 2024	30. 9. 2025, 12:00	800 mil. Kč	Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou prostřednictvím investiční nebo neinvestiční dotace na rekonstrukci nebo opravu, popř. na pořízení nového majetku plnícího tutéž funkci. Mosty a komunikace, veřejné osvětlení, veřejná prostranství a budovy, zařízení technické a preventivní infrastruktury, odstranění nánosů ve vodních tocích a vodních dílech apod.
Výzva č. 1 k podávání žádostí o poskytnutí dotace v roce 2024 z podprogramu 117D271 Systémový program obnovy a rozvoje pevnostního města Terezín	průběžná	28. 6. 2024	31. 12. 2024, 12:00	120 mil. Kč	Provedení primárních kroků, jejichž výsledkem bude získání popisných a podkladových dokumentů, provedení základních oprav a údržby na objektech a vytvoření speciálního týmu pro realizaci programu. Z výzvy je možné podpořit dokument Generelu/ů fortifikací a venkovních ploch, projektové dokumentace, strategický rozvojový plán města.
Výzva č. 1 k podávání žádostí o poskytnutí dotace v roce 2024 z podprogramu 117D271 Systémový program obnovy a rozvoje pevnostního města Josefov	průběžná	28. 6. 2024	31. 12. 2024, 12:00	120 mil. Kč	

Dotační možnosti po povodních

Národní plán obnovy

Aktuální informace:

Společně zlepšujeme život v regionech. Již 20 let.

www.regionynasbavi.cz

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Centrum
pro regionální rozvoj
České republiky

